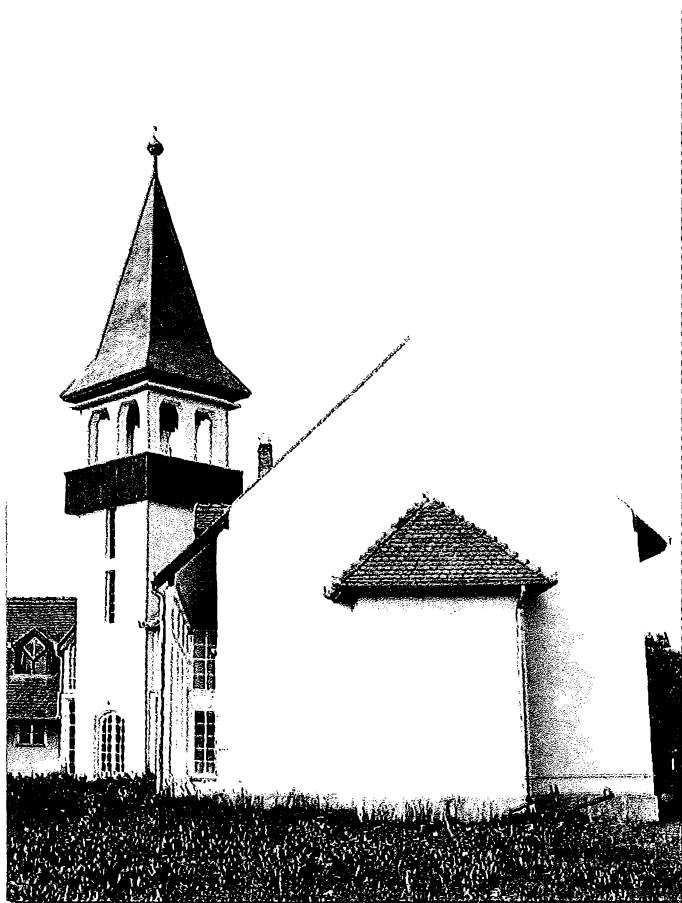

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Templómépítő szórványaink.
Nyárádszentlászló

Huszonegyedik évfolyam
2010. április

Tartalom

Vasárnapi prédikációk

Kádár Miklós: A Feltámadott megjelenik tanítványainak. (Húsvét utáni 1. vasárnapra) János 20,19–23	135
Orbán Judit: Isten vezetése. (Húsvét utáni 2. vasárnapra) Zsoltárok 25,4–5	138
Koncz László Ferenc: Örüljetek az Úrban! (Húsvét utáni 3. vasárnapra) Filippi 4,4	140

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: És nevezé Isten a szárazat földnek. 1Mózes 1,9–13	142
---	-----

Prédikációk nagypéntekre

Bustya Dezső: Nagypéntek titka. 1Péter 2,21b–25	146
Kulcsár R. Levente: Mi történt nagypénteken Jeruzsálemben? Lukács 24,18–21	148

Prédikációk húsvét ünnepére

Baczoni Sándor: A törzs él. János 20,19–22	152
Csalóka Zoltán: Emmaus felé. Lukács 24,23	154
Déce Ferenc: Ha pedig Krisztus fel nem támadott... 1Korinthus 15,12–14	156
Kiss Károly: Futás és bizonyosság. János 20,1–8	158
Sipos István: A tények és a hit. Máté 28,5–7	160
Visky János: Én élek, ti is élni fogtok. János 14,19b	163

A Genezáret partján

Gyökössy Endre: Indulás a mélységek felé III. Növekedés emberségben	167
--	-----

Alkalmi prédikációk

Bibliaóra

Móra László Tibor: Az önkontroll a beszédben. Efézus 4,29–32	170
--	-----

Rádioprédikáció

Ötvös József: Húsvéti köszöntés. János 20,19	172
--	-----

Keresztelési igehirdetés

Ferenczi Lajos: Belekeresztelve a Szentháromság Isten gondviselésébe... Máté 28,18–20	173
--	-----

Esketési igehirdetés

Bálint Csaba: Jézus is melléjük szegődött... Lukács 24,13–16	175
--	-----

Temetési igehirdetés

Sylvester Aba-János: Csak a Feltámadott vigasztalhat! Lukács 24,13–16	177
---	-----

A címlapon: Templomépfő szórványaink. **Nyárádszentlászló** (Backamadarasi egyházközség leányegyháza, Maros megye). Lélekszám 157. Fényképezte: Vetési László

A hátlapon: Szemelvények középkori latin nyelvű költészetünkől.
Adamus a Sancto Victore: *Húsvéti szekvencia*.

Vasárnapi prédikációk

Kádár Miklós
ny. lelkipásztor
Máramarossziget

A Feltámadott megjelenik tanítványainak

Húsvét utáni 1. vasárnapra

Alapige: János 20,19–23
Bibliaolvasás: 2Korinthus 5,11–21

Kedves Testvéreim! Amikor húsvét reggelén Péter és János átkutatták a sírt, üresen találták. A túlvilági küldöttől megtudták, hogy nincs itt, feltámadott. Akkor fejüket csóválva távoztak el a sírtól, s az egész „csak üres beszédnek tűnt fel előttük” (Lk 24,11), és amidőn a Feltámadott maga megjelent nekik, akkor rájöttek, hogy ez bizony valóság: Ő feltámadott, valóban feltámadott! Pál, amikor visszatekint arra az első húsvétra, erről a Feltámadotról mondja: „Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az.” Azon az első húsvétnapon valóban „minden újjá lett”. Bizony, most valami új lett. Olyan, amilyen mindeddig nem volt a Nap alatt. Hogy halott embereket visszahívtak, feltámasztottak ebbe a halandó világba, az egyes esetekben eddig is előfordult – Jairus leánya, a naini ifjú, Lázár esetében –, de hogy valaki nem halandó, örökkévaló, dicsőséges testben támad fel, az teljesen új és első eset. Erről a Krisztusról csakugyan el lehet mondani: „Tudjuk, hogy Krisztus, aki feltámadott, többé meg nem hal: a halál többé nem uralkodik rajta.”

Így, erről a helyről, húsvét utáni első vasárnapról nézzünk vissza és olvassuk ismét az igét: „Mikor azért estve vala, azon a napon, a hétnek első napján, és mikor az ajtók zárva valának, a hol egybegyűltek vala a tanítványok, a zsidóktól való félelem miatt, eljőve Jézus és megállá a közepén, és monda nékik: BÉKESSÉG NÉKTEK!”

I.

„Békesség néktek!” Itt először az a fontos, hogy megfigyeljük azt a helyet, ahonnan azon a húsvéti napon kétszer, majd a nyolcadik napon harmadszor is szól ez az ige: Békesség néktek! Az örökkévalóságból szól, a síron túli oldalról. Attól jön, akinek nevét már bevezették a halottak névsorába, és aki most feltámadott halottaiból. Az a férfi Ő, akinek már születésekor ezt hirdette az örökkévalóság: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és a földön békesség és az emberekhez jóakarát.” (Lk 2,14) Az a férfiú ez, akiről Ézsaiás próféta így jövendőit: „és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság Atyjának, békesség fejedelmének”. (Ézs 9,6) Ugyanezt a férfiút halljuk itt, amint most azt mondja: Békesség néktek! Tehát van békesség, a szó betű szerinti értelmében, örök békesség! Olyan különösen és csodálatosan hangzik ez bele abba a korszakba és abba a világba, amilyenbe most bele kell tekintelnünk. Az elmúlt időkben máshonnan is hasonlóképpen kiáltottak felénk Trianonból, Párizsból, Genfből, Moszkvából (még rágondolni is rossz)?! És nem tanultuk-e meg, hogy különösen ott legyünk óvatosak, ahol ezt a szót a lehangosabban kiáltozzák. Gyakran az a benyomásunk, hogy éppen a pokolvilág kiáltozza: Békesség, békesség – és nincs békesség. Itt azonban az örökkévalóság ura nyitja fel a száját, a feltámadott Jézus mondja: Békesség néktek!

a) Az örök béke nem akar a mennyben maradni. Azt akarja, hogy békesség legyen NEKTEK! Békesség a földön! Kedve támad, hogy az örökkévalóságból betörjön oda, ahol mi, szegény, békétlen emberek lakozunk. E föld kapuit, ajtajait sűrűn körültáborozzák túlvilági seregek, az örök béke követői és szolgái. Az egész Ótestamentum bizonyosság, hogy ez az örök béke vágyódik e föld után. Mózes küldetése, a zsoltárok, a próféták küldetése ebbe az igébe foglalható össze: Békesség néktek!

b) E húsvét utáni időben az szól hozzánk, aki az örökkévalóság küldötte, nem síri szellem. Annak, aki itt beszél, életének különös előzménye van, nemcsak földöntúli, hanem olyan, amely itt a földön és közöttünk, emberek között ment végbe. Ez az a Jézus, aki akkor született, amikor „Szíriában Czirénusz volt a helytartó”. Aki Pilátus alatt szenvedett, aki magára vette a mi testünket és vérünket. Ő, ha ki lehetne mutatni, hogy az, aki itt az örökkévalóságból szól így: Békesség néktek!, ugyanaz, aki a Názáreti Jézusnak mondatott, akkor az örök béke Ura kikötött ezen a földön.

c) És nem kevesebb, mint ez az, amit cselekszik a Feltámadott. Nem fárad el abban, hogy kimutassa nekik az Ő „azonosságát”, hogy megmutassa nekik: Ő az, akit követtek a kereszten való haláláig. Azért mutatja meg nekik oly gondos fáradozással sebhelyeit. Leereszkedő körülménnyel ezért teljesíti nyolc nappal később Tamás kívánságát: „Hozd ide a te ujjadat és nézd meg az én kezeimet, és hozd ide a te kezedet, és bocsásd az én oldalamba.” Most már azt is sejtjük, hogy miért következik erre ez: „Örvendezének azért a tanítványok, hogy látják az Urat.” Ki ne örvendezne? A tökéletes békének embere, akinek látták az életét istállóban való születésétől egészen keresztre feszítéséig, most feltámadott, itt van, közöttük áll, megmutatja nekik ismertető jegyeit – mondhatnám –, útlevelét. A béke ügye így nyert ügy a föld számára. A Feltámadott ezt mondja: Békesség néktek! És ezzel ki van kiáltva egyszer s mindenkorra az örök béke, egyszer s mindenkorra itt van a földön az örök béke, mert itt van a Feltámadott Úr. Most már sérthetetlenül, mert dicsőségben megdicsőült fenségben áll itt az Úr. Vele együtt a BÉKE támadott fel halottaiból. Ez a föld az örök béke lakása. Ki kételkedhet abban, hogy az örök békének megadatott a győzelem ebben a békétlen világban? Hiszen feltámadt a Béke Fejedelme! Léghárító löveg meg nem ölheti, gáz meg nem mérgezhetheti, féreg meg nem rághatja, romlás nem diadalmaskodhat rajta. „Örvendezének azért a tanítványok, hogy látják az Urat.” Ki nem akar örvendezni közöttünk?! Mennyei levegő áramlik be. Lélegzetet vehetünk. Világosság árad be világunkba. Megnyílt a menny felől egy ablak. Bármit is hoz ez a korszak, ne engedjétek magatokat ettől az égi ablaktól eltaszítani! Maradjatok meg ennél az ablaknál. Szívjátok be ezt a levegőt! Tartsatok ki emellett: Krisztus feltámadott! Így nektek is szól ma az Ő szava: Békesség néktek!

II.

Miután megtekintettük a helyet, ahonnan ez a békekiáltás jön, még hátra van, hogy szemügyre vegyük azt a helyet is, ahová ez a kiáltás hangzik. Az a helyzet és hely, melybe a Feltámadott az ő békéjét viszi, egyáltalán nem látszik békésnek. Éjszaka van, néhány férfiúból álló kis csoport találkozott itt, nagy titokban. Tekintetükből ki lehet olvasni, félnek, hogy felfedezik őket. Maguk mögött bezárták az ajtókat. Megfigyelték? Nyolc nappal húsvét után még mindig zárva vannak az ajtók. De mit törődik a Feltámadott a „zsidóktól való félelem”-mel? Ide, erre a lehetetlen helyre hozza a Feltámadott az örök békét. A Feltámadott békeutat tör magának addig a helyig, ahol aggódó emberek éjben és ködben bezárt ajtók mögött keresnek menedéket. Mert az a béke, amely húsvét hajnalán áttört a halál falán, elég hatalmas arra, hogy húsvét estéjén zárt

ajtókon keresztül is betörjön az aggodalom és rettegés helyeire. Ilyen szálláshelyet választ magának az örök béke a földön. Az örök Békefejedelem nem épít magának márvány-békepalotákat. De bármilyen szegényes is az a hely, ahova a Feltámadott belép, ott megnyilvánul valami az utolsó időkre vonatkozó ígélet dicsőségéből: „Íme, az Isten sátora, az emberekkel van.” (Jel 21,3). A nyomorúság kunyhóiba és a halál lakóhelyeire építi Isten a maga birodalmát: „Az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (Jn 14,27) „E világon nyomorúságokat léssen, de biztatok: én meggyőztem a világot.” (Jn 16,33) És ez a béke megáll! Megáll minden jelenlegi viszonyaink ellenére is. Igen, áll ez a szó: Békekesség néktek! Ezt a békét a világ nem adhatja, ezért nem is tudja ezt elrabolni!!!

III.

De miért nem nyúl mindenki két kézzel e béke után? Erre a feleletet a mai ige adja meg. A Feltámadott azon a húsvéton ezzel a megbízatással küldi ki tanítványait: „Akiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak azoknak, akiknek megtartjátok, megtartatnak!” Ezzel megtudjuk, hogy mi is az az örök béke? A Feltámadott különleges, nagyon is határozott békének az Ura. Ennek a békének a pontos tartalma: a bűnök bocsánata. Ez az, amit azon a napon a feltámadott Jézus az Ő tanítványainak kijelentett. Ezekbe a szavakba foglalhatta volna össze: A ti bűneitek meg vannak bocsátva. Ez az a béke, ami a földre jött Jézusban, és itt lakozást vett: a bűnök bocsánata. A földön és az örökkévalóságban ezen fordul meg a békekesség. Ezért nem rohamozzák meg. Nem állnak sorba érte. Nem nyújtják ki a kezüket, mert sokan vannak, akik nem szeretik és nem keresik ezt a békét. Ha békéről beszélünk, inkább ragyogó békeangyal lebeg szemünk előtt, nem az emberiségnek az a Hamupipőkéje, akit így hívnak: bűnök bocsánata. De akár kedvűnkre van, akár kellemes nekünk ez a béke, akár nem, döntenünk kell, elfogadjuk-e személyesen a Feltámadottnak ezt a hívását, vagy nem? Itt mindenkünk személy szerint ostrom alatt van, és ha ez nem meghódolásban végződik, ha a falak nem omlanak le, az ajtók nem tárulnak fel – bár a legnagyobb és legdicsőségesebb dolog történt a szárandó föld javára – és te nem fogadtad el, és te elzárkóztál előle – „Bűneid megtartattak.” Bizony, ilyen kicsiny és szerény kunyhócska az, melyet az örök béke épít magának e földön. Vámszedők és bűnösök között, akik nyomorúságukban az éghez kiáltanak – itt akar az Úr, az örök béke lakozást venni.

IV.

A béke Ura követeit ezzel a békével megáldva és felszerelve küldi ki minden népekhez: „Amiként engem küldött velem az Atya, én is akképpen küldelek titeket.” Jól figyelj erre: „Amiként!” Az Atya Őt alacsony sorba, szenvedésbe, keresztre küldte. Ezért ne csodálkozzunk és ne bántson minket, hogy Ő ezekkel a szavakkal küldte ki a béke követeit: „Íme, én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé.” (Mt 10,16), Azt jelenti ez, ellenállás lesz mindenütt. A bűnök bocsánata megbotránkoztató dolog. Kigúnyolják, megvetik. A világ, amelynek az örök békét kínálják oda, alaposan elbánik a békével, többre becstüli a márvány békepalotákat az örök béke nyomorúságos viskóinál. Sőt, harc is támad az örök béke körül. (Jn 16) Tudja ezt a Békefejedelem! Küldötteinnek harcolniuk kell. Jelentős, hogy a béke Ura milyen felszerelést ad övéinek erre a küzdelemre: „És mikor ezt mondta, rájuk lehelle, és monda nekik: vegyetek Szent Lelket.” Ez a mozzanat Ezékiel prófétának éjszakai látomására emlékeztet. Holt tetemekkel telített mezőt lát, amint átfuvalt azon a halálmezőn Istennek Lelke, megelevenednek, életre kelnek ezek a holt tetemek. Ahogy minket betölt a halálfélelem és ellenállás,

olyanok voltak ezek a tanítványok is. Ily kevésbé alkalmasak az élő és erős béke közvetítésére, amely rájuk bízott a népek között. De mihelyt belefűjt a Feltámadott a feldúlt embereknek eme nyomorúságos csapatába, íme, a holtak a feltámadásnak élő köveivé és oszlopaivá válnak, a félénkek az örök békének halált megvető bizonyosságtevőivé. Ezzel felkészítetttek arra, hogy továbbadják azt, amit ők kaptak Jézustól, a Feltámadottól. És így az az éjszakai bezárt helyiség a béke központi helyévé lesz minden nép számára. Ez a kis tanítványi csapat sereggé válik, melyet a Békefejedelem kiküld a világba.

Amikor Jézus azon az első húsvét estén azt mondja tanítványainak: Békesség néktek!, ebben benne rejlik annak az egyetemes, mindent átfogó békének ideje és ígérete is, amely magában foglalja az egész sóhajtó teremtett világot. Amit Jézus mond, azt úgy mondja, mint a „Feltámadottak zsengeje”. Erre a teljes békére mutat a próféta szava: „És lakozik a farkas a báránnyal, és a párduc a kecskefiúval fekszik, a borjú és az oroslán-kölyök és a kövér barom együtt lesznek, és egy kisgyermek őrzi azokat. A tehén és a medve legelnek, és együtt fekszenek fiaik, az oroslán, mint az ökör, szalmát eszik... Nem ártnak és nem pusztítanak sehol szentségemnek hegyén, mert teljes léshen a föld az Úr ismeretével.” (Ézs 11,6–7.9) „A seregek Urának buzgó szerelme mivelendi ezt.” (Ézs 9,7) Ámen.

Orbán Judit

Gogán

Isten vezetése

Húsvét utáni 2. vasárnapra

Alapige: Zsoltárok 25,4–5

Bibliaolvasás: János 8,31–36

A hívő embernek mindig szüksége van isteni útmutatásra – tudjuk meg a most felolvasott igeversekből. És ez érvényes még az olyan személyekre is, akik igyekeznek a hitben megállni. Efelől tud bennünket meggyőzni a zsolttáríró Dávid király.

Ha valakinek a teljes életét áthatja az istenfélelem, a jövőjét is csak így tudja elképzelni, azaz isteni vezetésre számítva.

Miközben ennek a könyörgésnek a most felolvasott részét vizsgáljuk, rá fogunk jönni, hogy milyen szálak fűzik a zsolttárost Istenhez. És ha hittel követjük az isteni szót, azonosulni is tudunk az ott megfogalmazottakkal.

Nézzük elsőként, mit jelent az igében levő kérés. Kiderül ebből, hogy útmutatásra számít a szentíró Isten részéről. Hát vajon nem Isten útján járt eddig is?

Ha valaki nem ismerné Dávid király életét, akkor elég lenne számára elolvasni ezt a zsolttárt ahhoz, hogy rájöjjön, nem egy újonnan hitre tért ember szólal itt meg. Szavai alapján elmondhatni, hogy az istenfélelem és az isteni vezetés határozta meg eddigi életét is. Csakhogy a zsolttáros is halandó ember volt, mint mi, így hát az állandó isteni vezetés szükségességét is felismerte.

Az az elszántság, amellyel Istenhez fordul vezetésért, együtt az életét mindig átható reménységgel arról tanúskodik, hogy tudatában van emberi értéktelenségének – ami az Isten nélkül élő ember minősítése. Ezt igyekszik elkerülni életében.

A feltámadott Úr előtt leboruló keresztyének ugyanezért az útmutatásért folyamodnak hozzá, kérve tőle az állandó vezetést. Ellenkező esetben csupán felbuzdult, majd ellankadt lelkű emberek lennénk. Sajnos, elég sok ilyen esettel találkozunk. De most

rólunk van szó és arról, hogy gyengék vagyunk meg esendők. Tudjuk-e tehát hittel kérni Urunktól az ő vezetését?

Ez azzal jár ugyan együtt, hogy lemondok arról, ami nem való az Ő útján való járáshoz. De teszem ezt a bizonyossággal, hogy ez így jobb nekem.

Taníts engem! – kéri Dávid Istent.

Ennek az igének a kapcsán újból átadhatjuk magunkat a mi legfőbb tanítómesterrünknek. Azért hirdettetik az Ige, hogy mi is tanulhassunk az Élet Urától. Ő bennünket is annyira meg tud szánni, mint azt az ötezer embert, akik őt egy lakatlan helyen hallgatták. És amely történet kapcsán ezt olvassuk: *És kezdte őket sok mindenre tanítani.* (Mk 6,34)

Nekünk, mindannyiunknak mindig van amit tanulni az Úrtól. Gyakori bizonytalanságaink egy-egy kérdést illetően mind annak a jelei, hogy nekünk is szükségünk van az állandó útmutatásra.

Az emberi élet állandóan újabb és újabb területre sodródik. Milyen sok fejezete van egy emberi életnek! És milyen hihetetlen fordulatokat tud venni az élet! Állandóan ki vagyunk téve új élményeknek, de az isteni útmutatásban a számunkra legmegfelelőbbet kapjuk.

Egy pár héttel ezelőtt komoly döntést kellett hoznunk férjemmel együtt. Nem volt életbevágóan fontos, csupán annyi múltot rajta, hogy lesznek-e azon a téren kellemetlenségeink a jövőben. Miközben törtük a fejünket, az egyik általunk nagyra becsült, idősebb rokon megszólalt: nektek kell kimondanotok, hogy miként akarjátok ezt az egészséget, én nem tehetem meg helyettetek. Pedig egyikünk se bánta volna, ha valaki pontosan megmondja, hogy most mi legyen.

Miért kell akkor az isteni útmutatás? Azért, mert egyedül Isten tud úgy irányítani bennünket, hogy vívódásaink, tépelődéseink által is a jó úton maradjunk.

Dávid úgy kéri az isteni útmutatást, hogy ez számára mindennél fontosabb. Nem kíván a saját útján járni. Azon túl sokat kockáztatna.

A 25. zsoltár elején a szegényről ír. Pontosabban azért folyamodik Istenhez, hogy kérje az ő védelmét: ne szegényüljenek meg, akik az Úrban bíznak, viszont azok, akik elpártoltak az Úrtól, szegényüljenek meg.

A szegény az emberi méltóság elvesztését jelenti. Nem szoktunk a magunk emberi méltóságával felszínesen törődni. Sőt törekszünk arra, hogy tiszteletet és becsületet nyerjünk a magunk számára felebarátaink részéről. Ehhez is az isteni útmutatás kell.

Azok a keresztyének, akik fontosnak tartják az erkölcsi törvények betartását, még az ellenségeik szemében is nagyot nőnek. Ki ne szeretné ezt? Kérjük az Urat, hogy ő mutasson nekünk is utat.

Az isteni útmutatás igénylése, az isteni tanítás kérése olyan hívőtől hangzik el, aki már ismeri Istent. És akinek ez az életforma, az Isten általi vezetés nagyon fontos, mert Istent tekinti szabadítójának. Természetesen ezt a kérést soha nem tudja őszintén megfogalmazni az az ember, akinek Isten nem jelent semmit. Nekünk ő mit jelent?

Ha eddig nem tudtuk szavakba foglalni érzéseinket, most tanulhatunk a zsoltárírótól. Hiszen ez a kifejezés a húsvét evangéliumának a megérlelése révén jöhet elő bennünk.

Helyezzünk most szembe egymással két ismerős élethelyzetet: a szenvedést és a szabadulást, vagy a megkötözöttséget és a szabadulást. És most tegyük meg azt, hogy minden, ami rossz a mi életünkben, legyen abban a halmazban, amelyik a szenvedés ellentétjét képezi. Mekkora örömet jelent az azoktól való szabadulás! Főleg azért, mert a szabadulás még a halált is érvénytelenné teszi.

Dávid ilyen mértékben tapasztalhatta meg Isten szabadítását, és minden hívő ember, aki Urának ezt a címet adja: Szabadító. A legnagyobb szabadítói tettet a mi Urunk Jézus

Krisztus vitte véghez azért, hogy keresztre feszítését követően harmadnapra feltámadt a halálból.

A szoltáros mély istenhite kimondatja vele azt is, hogy mindig az Úrban reménykedik. És ez már a jövőt illetően is érezteti hatását. Minden jól lesz, mert a szabadító Úr fogja irányítani az ő életét.

Mi, akik az Úr szabadításában gyönyörködünk, hasonlóképpen felelhetünk alapigénkre: Tudjuk, hogy másra nem számíthatunk, csak a te támogatásodra, Urunk. Te vezess hát bennünket mindig! Ámen.

Koncz László Ferenc

Backamadaras

Örüljétek az Úrban!

Húsvét utáni 3. vasárnapra

Alapige: Filippi 4,4

Bibliaviasítás: Róma 8,28–39

Jubiláris vasárnapján, az örvendezés vasárnapján egy áldott apostoli buzdítás hangzik felénk: *Örüljétek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljétek.* Nyomatékosan hangzik az apostoli buzdítás: „mindenkor” örüljétek. Azt gondolnánk, hogy ezt az apostoli buzdítást, felhívást már nem is lehet tovább fokozni és akkor hangzik a felolvasott alapige második része: „ismét mondom, örüljétek”.

Visszakérdezzünk magunkban, vajon jól hallottuk a buzdítást? Vajon lehet-e azt parancsolni, hogy szüntelen örvendezzünk? Mert annyi rossz tapasztalat van a szívünkben, amikor a világ és az emberiség életét nézzük. Mintha azt kellene megállapítanunk, hogy ez a felhívás nem reánk volna méretezve. Mert az emberi tapasztalat azt mondhatja velünk, hogy a *bűn*, a *betegség* és a *halál* sok szomorúságot okoz a világon. Naponta észleljük, látjuk vagy éppenséggel érezzük magunkban, közösségeinkben a bűn okozta sebeket, amelyek elszomorítanak, sokszor állunk meg gyógyíthatatlan betegségben szenvedők mellett és érezzük, hogy az emberi szó és biztatás, bátorítás milyen kevésnek bizonyul. Évente többször tapasztaljuk a halál okozta szomorúságot, gyászt, amint megállunk a temető kertben és búcsúzunk szeretteinktől. Ezekkel a szomorú tapasztalatokkal a szívünkben kérdezzük, vajon miként lehet az apostoli buzdításnak eleget tenni, ha a bűn, a betegség és a halál sokszor beárnyékolja az emberi életet?

Felemelő áldásként és evangéliumként hangzik a felolvasott alapigénk a sok rossz tapasztalattal rendelkező, büntől felsebzett, betegségtől szenvedő és a haláltól féltő embernek: *Örüljétek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljétek.* Itt a hangsúly azon van, hogy az Úrban örvendezni. Figyeljünk az Úrra, figyeljünk az Ő akaratára, figyeljünk ismét és ismét az Úr ajándékára, amellyel meg akarja gazdagítani a lelkeket, meg akarja örvendeztetni a közösségeket, mert Krisztus önmagával akar megajándékozni valamennyiünket.

Egykoron a betlehemi pásztorok így hallották az angyalok szavát: *Ne féljétek, mert imé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnél öröme léssen: mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában.* (Lk 2,10–11)

Ez a régi angyali híradás drága evangéliumként, örömhírként hangzott egykoron és hangzik ma is a félelemben, aggodalomban, szomorúságban lévő embernek, amikor „ismét mondjuk” és hirdetjük: eljött Jézus ebbe a világba, aki „örömet hozott Ádám árváira és maradékára”, eljött, hogy elvegye a világ bűneit, eljött, hogy áldott orvosként

gyógyítsa ezt a beteg világot, jött hirdetni, hogy *Ő a feltámadás és az élet, és aki hisz benne, ha meghal is él.* Jött, hogy legyen öröm a lelkünkben, mert van Megtartónk. Ő, a Megtartó kihív bennünket a világból, mint ahogy ma is, jubilate vasárnapján, és szívünkre beszél: *Örüljete az Úrban mindenkor, ismét mondom, örüljete.* Vajon miként lehetséges a mindenkori örvendezés az Úrban?

A mennybe ment Jézus utolsó biztató mondataiban hallották a tanítványok azt a drága evangéliumot: *Ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig.* (Mt 28,20b) Kell-e ennél nagyobb örömhír, minthogy Isten velünk van minden nap? S ha Isten velünk, akkor kicsoda ellenünk? Kicsoda szakaszthat el minket Krisztus szerelmétől? – kérdezzük az apostollal együtt. De kell is válaszolnunk rá, mert a hívő keresztyén emberek az apostollal együtt válaszolják is: *Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban.* (Róma 8,38–39)

Velünk van az egyedülletben, velünk van a családi közösségben, útjainkban és útvészítőinkben, velünk van jó napokban és a megpróbáltatások idején, velünk van egyéni vívódásainkban, közösségi küzdelmeinkben, velünk van a sebek horzolásában, betegségekben, gyászunkban. Velünk van minden napon, mert ezt ígérte az övéinek, a földön élő Anyaszentegyháznak.

Azért lehetünk örvendező emberek, mert van nekünk Istenünk minden időben, aki örömnünknek forrása, lelkünk megvidámítója, aki mindennapi jelenlétével arról tesz bizonyosságot, hogy pártfogóm javamat akarja, örömet akar és nem szomorúságot, örömet a családokban és örömet a közösségekben, a gyülekezetekben. Ezt az örömet nekünk Isten az *Ő* hűségével ajándékozza és ebből tanulva mi is keresztyén kötelességünknek kell tartasuk, hogy egymásnak örömet szerezzünk szavainkkal és tetteinkkel.

A szentige felhívása ma azt üzeni nekünk: szakítsunk időt az örvendezésre és ezeket az alkalmakat áron is megvegyük. Használjuk ki jól az Istentől kegyelembe kapott élet napjait, mert az élet elég rövid ahhoz, hogy jót tegyünk, de elég hosszú ahhoz, hogy rosszat cselekedjünk. Abban mérem le mindennapjaim cselekedeteit, életem értelmét, mennyi örömet szereztem társamnak úgy, mint férj a feleségemnek és fordítva, mint szülők gyermekeinknek és fordítva, és mennyi örömet szereztem a közösségnek, amelynek én is tagja vagyok. Vajon tudtam-e áldás és örömforrás lenni életemmel, cselekedetemmel, beszédemmel. Mert a mellém állított ember olyan, mint egy tükör, amelybe ha belemosolygok visszamosolyog, de ha beleacsarkodom, visszaacsarkodik. Mert Jézus tanítása örök érvényű: amit akartok azért, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is akképpen cselekedjetek.

Vegyük áldásként magunkhoz az apostoli buzdítást és mondjuk az isteni felszólításra az emberi választ: Igen, Uram, köszönöm, hogy be akarsz állítani az örvendezők selegébe, köszönöm, hogy ismét megajándékoztál az örömhírrrel, amely szerint: **Te Uram vagy, én pedig örvendező gyermeked lehetek mindenkor.** Ámen.

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

És nevezé Isten a szárazat földnek

Alapige: 1Mózes 1,9–13

Bibliaalvasás: János 3,16

Hogyan szerette Isten e világot?

Úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött fiát adta érette. Ha valaki szereti ezt a földet, és odafordul a föld felé, akkor az maga a kegyelmes Isten. Te is szereted ezt a földet, vagy már rég hátat fordítottál neki? Tudod, mivel vádolnak bennünket, keresztyéneket? Azzal, hogy *éppen mi nem vesszük komolyan* a földet, hogy *nem járunk két lábbal* ezen a földön. Nincs rendjén, mondják, hogy *sokkal többet foglalkozunk a túlvilággal*, mint e jelenvaló világgal. Nagyon is jogos ez a vád a *világnak hátat fordító kegyesség* láttán. A Szentírás üzenete egyértelmű: szeresd a földet, és légy hű hozzá, hiszen Isten azt neked teremtette és ajándékozta. A teljes Szentírás nem más, mint Isten föld iránti szeretetének és hűségének gyönyörű, megható története. A világnak hátat fordító kegyesség nem más, mint elfordulás Isten ajándékától, a teremtett földtől. *Nem úgy fordulok a menny felé, hogy hátat fordítok a földnek!* A Szentírás ennek éppen az ellenkezőjéről beszél, arról, hogy *a föld felé fordult az ég*. Fordulj te is a föld felé, embertársad felé, menj ki az emberek közé, vegyülj el közöttük, ha a menny felé, Isten felé akarsz fordulni! Hogy hol van a helyed, jól szemlélteti két rövid bibliai történet:

a) Mennybemenetel napján a tanítványok lába valósággal a földbe gyökerezik, „szemeiket az égre függeszték” s mozdulni sem tudtak, míg az angyalok ki nem józanítják: „Galileai férfiak, mit álltok nézve a mennybe?” (ApCsel 1,10–11) És ekkor visszatértek Jeruzsálembe, vissza az életbe, az emberek közé.

b) Péter és Jakab a megdicsőülés hegyén akarnak maradni Jézussal és a látomásban megjelenő Mózzessel és Illéssel: „Uram jó nekünk itt lenni...” De a hegyről alá kell jönniük, a menny közelségéből a földi élet mélységébe és teljességébe. (Lk 17,1–9) Hol van hát a helyed? Oda tudsz fordulni a föld felé, amint Isten is tette?

Isten *éppen ezt a planétát* tisztelte meg *látogatásával*, amikor az első karácsonykor emberré lett a földi emberért. „Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népet.” (Lk 1,68) Karácsonykor a menny öleli keblére a földet. Isten nagy irgalmasságával meglátogatott minket a naptámadat magasságából. (Lk 1,78)

Isten éppen ezen a planétán *vetette meg a lábát*. Velünk az Isten! Jézusban Isten *otthonává* lett a föld, még akkor is, ha nem volt hová fejét lehajtania. Neked otthonod-e ez a föld?

Megváltó tettének *színhelyévé* éppen ezt a földet választotta, a Golgota hegyén. Itt *temettetett el*, miután *keresztre feszítették*, s harmadnapon *itt támadt fel a halálból*. Itt hangzott el s hangzik ma is *missziós parancsa*: „Lesztek nekem tanúim a földnek végső határáig.” (ApCsel 1,8) Mielőtt Jézus mennybe ment volna, itt ígéri meg, hogy ismét *ide jön vissza*, éppen erre a földre, s onnan fentről ide alá, *a földre küldi el Szentlelkét*.

A felsoroltak csodás jelei Isten föld iránti örök hűségének és végtelen szeretetének. Te hű vagy a földhöz, szereted ezt a földet? Tettél és teszel valamit ezért a földért, melyet Isten neked ajándékozott? Tudod-e, hogy szerette Isten ezt a földet? Úgy, hogy egyszülött fiát adta érette. Isten *érdekelt* a föld tekintetében. Még ki sem látszott a vi-

zekből, s Istent már érdekelte az, még meg sem volt, s már szerette azt. Ma nem lenne föld, ha őt eleve nem érdekelte volna, még annak teremtése előtt.

Gyűljenek egybe...

1492. október 12-én Kolumbusz Kristóf és tengerészei hosszú hónapok után először tekintik meg Amerika partjait az óceán vizéről, s ujjongva kiáltják: *Föld a láthatáron!* Bizonyára Kolumbusz előtt és után is sokan kiáltottak így egy-egy hosszú tengeri utazás után. De mekkora öröm tölthette be Isten szívét, amikor évmilliókkal Kolumbusz előtt teremtő szavára feltűnt a föld az egybegyűlt vizek nyomán. Milyen gyönyörű kép sejlik fel előttünk annak hallatán, hogy „Föld a láthatáron!” *Ezt a képet először Isten látta,* hiszen akkor még nem volt ember a földön.

Isten nem úgy teremti a földet, mint a világosságot és az eget. Nem mondja, hogy „legyen”. Azt mondja, hogy *gyűljenek egybe* a vizek, hogy látszódjék meg a száraz. A föld nem „*creatio ex nihilo*”, mint a világosság és az ég. Itt a *gyűljenek egybe* Isten teremtő szava. Már van valami, bár még kaotikus állapotban, s e *különválasztás* nyomán kozmosz lesz belőle. Ez a különválasztás maga a föld teremtése. Az egyetlen kaotikus elemből két jól elkülönített elem lesz: tenger és szárazföld. Ez az elkülönülés nem magától következik be, hanem Isten határozott parancsára: „Gyűljenek egybe!” Ez a teremtő szó!

És rend lesz! A harmadik napon Isten rendet tesz. Ami eddig rejtve és egyben volt, most elkülönülve tiszta elemeire bomlik. Isten rendet teremt a rendtelenségben. Az ember az ellenkezőjét teszi. Gondoljunk csak a szeméthegekre, az általunk szennyezett környezetre és a környezeti ártalmakra. Isten kozmoszt teremt a káoszából, az ember ennek a fordítottját cselekszi: káosszá teszi a kozmoszt. Isten örök határt húz a víz és a föld közé, hogy soha többé össze ne mosódjanak. Határt szab a földnek, és határt szab a tengernek. A víz többé nem nyelheti el a földet. Isten egyszer s mindenkorra *lecsapolja* a mennyezet alatt levő vizeket, s kiemelkedik a föld. „Föld a láthatáron!”, de még csak Isten szeme előtt.

És nevezé...

Aminek nincs neve, az általában nem is létezik, vagy ha létezik is, de nem tudunk róla. Ha az ember valamit felfedez, egy elemet, egy csillagot, egy szigetet, annak azonnal nevet ad. Tulajdonképpen ettől a pillanattól kezdve létezik az. A teremtés hajnalán most harmadszor kerül sor a névadás pillanatára. Isten így fejezi ki *igényét és tulajdonjogát* arra, amit teremtett. „Az Úré a föld, s annak teljessége.” (Zsolt 24,1) Nem a tiéd a föld, nem te vagy a föld birtokosa, még a kiskert sem a tiéd, te csak műveled és őrzöd, amit Isten rád bízott. Sáfár vagy!

Hajtson a föld...

Elérkeztünk a teremtés harmadik napjának második szakaszához. A vízből kiemelkedő száraznak parancsolja Isten, hogy *zöldüljön ki*, de nem akárhogy, hanem mérhetetlen bőséggel és termékenységgel, nemcsak az ember, hanem az állatvilág számára is. *Sarjadást, szárba szökkenést* parancsol Isten a földnek. Önmagától képtelen erre a föld, de Isten parancsa arra képesíti, hogy önmagából a felszínre hozzon egy buja vegetációt. A halál birodalmában élet támad, a száraz zöldbe borul. Ez a harmadik nap nagy csodája. Aminek ki kell hajtania, már eleve ott van a földben. A vegetációnak már adott a feltétele. A földanya képe, aki világra hozza azt, ami még rejtve van, itt jelentkezik először. Az ember is a földből vétetett: „...visszatérsz a földbe, mert abból vétettél”. Elsőként a fű és a fa él ezen a földön, de *életnek lehelete* nélkül. A fűnek és a fának nincs

lelke, „nefes”-t csak az ember nyer, aki majd ebben az új és szép otthonban odaül *Isten gazdagon terített asztala* mellé. Isten neked terített asztalt, gazdagon.

Miután Isten a földet lakhatóvá és biztonságos otthonná tette, asztalt terít eljövendő teremtményeinek. Mire megérkezik az ember, minden kész. Nemsokára így szól Isten az első emberpárhoz: *jöjjetek, mert minden kész*. Milyen ismerős. A nagy vacsora történetében ezt olvassuk: „Jertek el, mert immár minden kész.” (Lk 14,17) Igen, minden kész. Isten a te számodra mindent elkészített, otthon is, itt is. Otthonodban te hívod őt asztalodhoz, itt ő hív a megterített úrasztalához: „Jertek el, mert immár minden kész.... vegyétek, egyétek, ez az én testem, mely ti érettetek megtöretik.” Életünk talán legszebb pillanatai voltak azok, amikor asztalt terített nekünk édesanyánk. Itt a mennyei Atya terít asztalt a föld és a tenger minden élőlényének. Tudod mi a föld és a tenger? Isten terített asztala! *Az asztali áldás*, melyről gyakran elfelejtkezel, és csak szép, régi szokásként gyakorolod, mert a szüleidtől is így láttad, fontos esemény. Ha a teremtő Isten nem teremtett volna maghozó fűvet és gyümölcsstermő fát nemük szerint, s ha mind e mai napig nem őrizte volna meg mindezt, máris számlálhatnád hátralevő napjaidat. Amikor a terített asztalnál elhangzik a hálaadás, akkor tulajdonképpen mintegy feltekintünk az égre, úgy, ahogy az ige mondja: „Mindazok te reád néznek, hogy megadjad eledelüket alkalmas időben, ...megnyitod kezedet és megtelnek a te jóvoltoddal.” (Zsolt 104,27–28) Isten a pusztában is képes asztalt teríteni. A pusztai vándorlás idején választott népének a sivatagban terít asztalt, és a kősziklából fakaszt vizet. Jézusban ugyanez az Isten vendégeli meg a pusztában egybegyűlt négyezret és ötezet. Ugyanez az Isten, akiről Keresztelő János így tesz bizonyosságot: „Isten eme kövekből is támaszthat fiaikat Ábrahámnak.” (Mt 3,9) Istennek a pusztában is asztalt terítő képességéről a Jézust kísértő ördög is tud: „Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké.” (Mt 4,3) Ezek után hadd kérdezzek meg téged: *Kicsinyhitű, miért kételkedsz?*

Mindezek dacára is az ember folyton siránkozik, elégedetlenkedik és ellenvetéseket fogalmaz meg. Ezt kérdezi:

És a sivatagok? Bolygónkon számtalan nagy kiterjedésű sivatag létezik, ahol még fűszál sem nő. Hát Isten a felelős a sivatagok miatt? Hiszen tudjuk, hogy a sivatag földjét valamikor buja, zöld növényzet takarta. A sivatagosodásért nem Isten, hanem a kapzsi, a földet a végtelékig kizsákmányoló, és a földi hatalomra vágyó ember a hibás. Nem ez folyik ma is a szemünk láttára?

És az éhező milliók? Ha Isten olyan gazdag asztalt terített, akkor miért éheznek és halnak éhen milliók? Valóban, a világ egy része éhezik. De igen nagy hálátlanság és illetlenség lenne ezért is Istent hibáztatni. Az éhezés okát ne Istennél keressük, hanem önmagunkban, akik oly egyenlőtlenül osztjuk el e világban a mindennapi kenyeret.

És a túlnépesedés? Az emberiség hihetetlen ütemben szaporodik, s előbb-utóbb összeomlik a táplálék előteremtésének a rendszere, mondják a tudósok. De egy Nobel-díjas finn természettudós kiszámította, hogy földünk vegetációja 20 milliárd ember táplálására is elegendő. De félre a prognózisokkal! A keresztyén ember *tudja*, hogy Isten *teremtő Isten*, aki már akkor igen nagyvonalúan, bőséggel és tékozló módon terített asztalt, amikor arra még nem is volt szükség, még mielőtt embert teremtett volna. A te mennyei Atyád jól tudja, hogy mire van szükséged, még mielőtt kérnéd. Ezért ne aggodalmaskodj, és ne mond, hogy mit egyél, mit igyál és mibe öltözködjél. Isten, aki táplálja az égi madarakat, és szebben öltözteti a mezők liliomait, miképpen egykor Salamon öltözködött királyi ornátusába, ez az Isten gondoskodik rólad. Ne légy kicsinyhitű!

Az ő neme szerint...

Ámulva tekinthetsz virágoskerted, veteményeskerted lenyűgöző sokféleségére. Egyetlen fajon belül is mennyi fajta! A teremtés harmadik napján megjelennek a speci-

es-ek, a fajok, a *kicsiny fűszál és az óriási tölgy*, melyeknek sokfélesége is Isten akara-
ta. Feltűnő a *mik*, „az ő *neme* szerint” – fogalom gyakorisága a teremtés történetében
(tíz alkalommal), de csak a növények és állatok esetében, mint a természettudomány
egyik fogalma. Hasonló összefüggésben fordul elő még az özönvíz történetében is. Más
összefüggésben, a tiszta és tisztátalan állatok megkülönböztetések is előfordul (4Móz
11. és 5Móz 14. fejezeteiben). Isten különbséget tesz a gyenge, maghozó fű, az *éseb* és
a gyümölcsstermő fák, az *és* között, rendeltetésük és fontosságuk szerint. Isten a te ele-
deledről is gondoskodik, egyszer s mindenkorra: *míg a föld létszen, vetés és aratás*. Bú-
za-, tönköly-, rozslisztból sült kenyeret eszel? Olajos magvakkal vagy nélküle? Hát nem
Isten csodája ez a sokféleség?

És látá Isten, hogy jó...

A teremtés harmadik napján kétszer is olvashatjuk: „És látá Isten, hogy jó.” Különös
jelentősége van ennek nemcsak a föld vegetációja, de a víz és a föld különválasztása
okán is. Isten jónak tartja ezt a különválasztást, mely egyúttal *óvintézkedés* is a tenger
földet ostromló hullámaival és erejével szemben. Isten ezt is jónak látja, azaz biztonsá-
gos megoldásnak. Isten így nyújt védelmet, oltalmat a földnek. Isten mintegy *védőgátat*
épít a szárazföld köré, melynek készítésénél nem beton- vagy kőszilárdságú anyagot
használ, mint az ember, hanem *homokot*, a legparányibb szemcsékből álló anyagot,
mely kifolyik az ujjaink között, melyben oly szívesen játszanak kicsik és nagyok a ten-
gerparton. A tenger ostromló hullámainak ez a finom szemcséjű homok áll ellen. Isten
egyik nagy paradoxonja. Jeremiás is erre emlékeztet, amikor népe nyakasságát bírálja:
„Nem félték-e engem? Az én orcám előtt nem remegtek-é? Hiszen én rendeltem a
fövenyet a tenger határának *örök korlátul*, amelyet át nem hághat, és ha megrázkódtat-
ják is habjai, *de nem bírnak vele...*, sem nem hághatnak át rajta.” (Jer 5,22) Jóbnál még
egyértelműbb: „És kicsoda *zárta el ajtókkal* a tengert, amikor előtűnt... És ezt mondám:
Eddig jöjj, és ne tovább, ez itt ellene áll kevély habjaidnak!” (Jób 38,8.11) Ez a fövény
Isten csodája! Isten ajándékozta a földnek ezt a védőgátat, hogy biztonságos otthonod
legyen, az állatoknak és a növényeknek is. Így tette Isten lakhatóvá a földet!

Ő a tengernek is Ura. Izráel száraz lábbal megy át a Vörös-tengeren és a Jordán vi-
zén. Jézus lecsendesíti a viharzó tengert, a hullámok kisimulnak, s a tenger újra békés
és csendes lesz. Nyilván, hogy az ember mégsem szabadult meg örökre a tenger és a
rontó hatalmak pusztító erejétől. Gondoljunk csak a cunamikra és a földrengésekre. De
egykor majd ezektől is megszabadulunk, amikor Isten új eget és új földet teremt, ami-
kor beteljesedik a Jelenések 21,1: „...és a tenger többé nem vala.”

Ne aggódj a föld miatt, hiszen a harmadik nap is jól kezdődött, és a vég is szép lesz,
hiszen maga Krisztus mondja: „Én vagyok az alfa és az omega, a kezdet és a vég, ezt
mondja az Úr, aki van, és aki vala, és aki eljövendő, a Mindenható.” (Jel 1,8)

Hát légy csendes szívvel! Ámen.

Prédikációk nagypéntekre

Bustya Dezső
ny. lelkipásztor
Marosvásárhely

Nagypéntek titka

Alapige: 1Péter 2,21b–25
Bibliáolvasás: János 19,16–30

Annyi hihetetlen dologról hallunk és olvasunk napjainkban, hogy lassanként mindent kételkedéssel fogadunk. Végül is odajutunk, hogy csak a szem- és fültanúknak hiszünk. Nos, Testvérek, ez a felolvasott ige egy szem- és fültanúnak a vallomása. Személyes bizonyágtétel a nagypénteki eseményekről. Ez a szemtanú Péter apostol. Péter, a tanítvány, a hitvalló, a fogadkozó, a tagadó, a bűnbánó, a keservesen síró, s a Jézust mindenekfölött szerető Péter mondja el, hogy mit jelentett számára a nagypéntek. De azt is elmondja levele egykori és mai olvasóinak, hogy mi a jelentősége a nagypénteknek *a mindenkori hívő számára*. Ebből a néhány bibliai versből próbáljuk Isten Szentlelke segítségével meglátni: *ki az*, aki a keresztfán szenvedett; *miért kellett* ott szenvednie és meghalnia, végül pedig *mi az eredménye az Ő szenvedésének és halálának*.

I.

Ki az, aki a keresztfán szenvedett nagypénteken?

Tudjuk, hogy általában a nagy bűnösöket: a szökött rabszolgákat, lázadókat és lázítókat, útonállókat és gyilkosokat szokták kereszthalálra ítélni. Olyan embereket, akikről mások irtóztak és iszonyodtak. Amikor haramia-életük véget ért a kereszten, ez sok ember számára megnyugvást jelentett. Ez sem fog többé ártani, vért ontani, gondolták; mától fogva több nyugalom és biztonság lesz az életünkben. A nagy gonosztevők halálát megnyugvással fogadja a világ. S közben hamis öntudattal tölt el: milyen jó, hogy mi nem vagyunk ilyenek!

De Krisztus keresztre feszítésében *az egyetlen ártatlan ember* szenvedését látjuk, ahogyan a levélíró Péter is látta. Ezt nyomatékosan szeretném hangsúlyozni. Mert mi is beszélünk, olykor a kelleténél többet is, *ártatlan* szenvedésről. Ha egy börtön lakóit végiglátogatnánk, alig találnánk olyan elítéltet, aki elismerné, hogy ő méltán szenved. A cellák lakói csupa ártatlan szenvedésről beszélnének nekünk. Ahogyan mi is, többnyire minden szenvedésünket így szoktuk elkönyvelni. Nos, a kereszten 'szenvető Jézus Krisztus ítéletet jelent minden bizonyítvány-magyarázatunk fölött. Közöttünk nem lehet szó „ártatlan” szenvedésről. Lehet, hogy olyankor bocsát rám Isten valami szenvedést, amikor nem találok magamban arra közvetlen okot. Ám ha szívembe nézek, azonnal meglátom, hogy más alkalommal véghezvitt bűneimmel igencsak rászolgáltam a szenvedésre. Még többre, még súlyosabbra is, mint amit az ÚR akaratóból hordoznom kell!

De Jézus Krisztus *bűnt nem cselekedett*. (22. v.) Erről a bűnbánó lator is bizonyágot tett. El tudta mondani a kereszten is gyalázkodó társának, hogy mi ugyan méltán szenvedünk, mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük; ez pedig (ti. Jézus) semmi méltatlan dolgot nem cselekedett (Lk 23,41).

Péter apostol azt is elmondja Róla, hogy *szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott, szenvedvén nem fenyegetőzött; hanem hagyta az igazságosan ítélőre*. (23. v.) Így még

soha senki nem látott keresztfán kivégzettet szenvedni. Így csak Isten Fia tudott szenvedni! Csodáljuk, hogy éppen egy pogány ember, a kereszt alatt álló római százados vonja le az Ő szenvedéséből és az akkor bekövetkezett csodás jelekből a következtetést: Bizony, Isten Fia volt ez! Így még nem szenvedett, s nem halt meg soha senki!

Ez a páratlanul, egyedüli módon szenvedő Valaki: ez a mi Megváltónk! Az Ő nevé-ről neveztetünk. Valóban az ő népe vagyunk? Az egyetlen, ami ezt hitelesítheti, az, ha tudunk Hozzá hasonlóan szenvedést elhordozni. A mi pillanatnyi könnyű szenvedéseinket mennyi panasszal telten, milyen sok elégedetlenséggel és zúgolódással hordozzuk! Pedig minden jaj-szavunk, panaszunk, zúgolódásunk nem más, mint megtagadása a keresztfán szenvedő Krisztussal való közösségünknek! Péter apostol határozottan állítja, hogy Krisztus az Ő szenvedésével *nekünk példát hagyott, hogy az Ő nyomdokait kövessük.* (21. v.) – Testvérem, állj meg ma a kereszt alatt és vizsgálj meg a szívedet: hogyan tudod a te pillanatnyi könnyű szenvedéseidben Jézus példáját követni?

II.

Miért szenvedett a keresztfán a testben közénk jött, érettünk emberré lett Isten Fia? Nagyon jelentős, hogy az ember milyen választ ad erre a kérdésre. Mit lát a ma élő ember Krisztus szenvedésében? Az erre adott feleleten lehet lemérni kinek-kinek a hitét. Igazságaért, tanításaért, meggyőződéséért szenvedett-e Jézus vértanúhalált? Vagy a zsidó nép miatt kellett meghalnia, amely néphez jött, s amelyik kilökte Őt magából? Mindenki téves úton jár, aki így gondolkozik. Az igazi feletetet Péter apostol adja, igénkben.

...a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára... (24a) Sokan csak arra emlékeznek a szenvedéstörténetből, hogy Jézusnak vinnie kellett keresztjét a kivégzőhelyre, a Golgota hegyére. De ez a könnyebbik teher volt; ez alatt csak a testi ereje merült ki. A nagyobbik: a lelkére nehezedő bűn-teher volt. *A bűneinket vitte fel a keresztfára.* Kiket? Az enyémet meg a tiedet. Az én bűneimet (?), háborodnak fel sokan. Hiszen én nem öltem, nem raboltam. Már ilyent senki se mondjon nekem, hogy az *én bűneimet vitte fel a fára!* Testvér, talán még nem engedte Isten, hogy ölj, rabolj, főbenjáró bünt kövess el. Kegyelem, hogy még nem jutottunk odáig, hogy ezeket *valósággal* is elkövessük! De hogyan állunk a gondolatainkkal, a szívünk vágyaival? Sohasem kívántad a másét? Soha nem irigykedtél? Soha nem haragudtál senkire, nem bosszankodtál mások sikerén? Nem törtél-e be mások örömébe, békességébe? Ha magamba tekintek, én csak azt látom: gondolatban minden lehetséges bünt elkövettem! És Jézus felvitte a keresztfára minden szívemben rejtegetett vétkeimet is. A nyilvános és titkos hűtlenségem, paráznságom, még ha csak a szemek kívánságában nyilvánult is meg; felvitte oda léha és meggondolatlan szavaimat; a bántásokat, amikkel másokat halálra sebeztem, mindent, mindent.

Ezért kellett ott kimondhatatlan gyötrelmeket szenvednie, szörnyű kínok között meghalnia. Én pedig csak akkor merjem magam kereszténynek nevezni, ha beismerem: Jézus vérenek bére az életem!

III.

Mi ennek a rettentően gyötrelmes szenvedésnek és halálnak a gyümölcse? Lett-e valami eredménye a nagypénteknek, vagy azoknak van igazuk, akik azt mondják, hogy ezt a világot nem lehet megváltani, hogy Krisztus áldozata ellenére is megváltatlan maradt a világ?

Péter apostol felelete bizakodó; a nagypéntek hármás eredményéről beszél:

a) Krisztus szenvedésének és halálának első gyümölcse ez: *hogy a bűnőknek meghalván, az igazságnak éljünk.* (24b) Egy drága lehetőség van ebben a mondatban: meg lehet halni Krisztussal együtt ami a régi, bűnös életünket illeti, és lehet Tőle új életet kapni. Tehát ma nemcsak szomorú-borongós emléktünnetet ülünk, hanem lehet e mai nap boldog születésnap is: újemberünk megszületésének örömteli ünnepe.

b) A másik drága eredmény ebben van: *...akinek sebeivel gyógyultatok meg.* (24c) Miből gyógyítanak meg minket Krisztus sebei? A legfájdalmasabb betegségből: kétségből, szomorúságból, kétségbeesett panaszokból. Jézus sebeire tekintve látom meg, mi az én szenvedésem az Övéhez képest. Nem más, mint árnyék a valóság mellett!

c) A kereszthalál harmadik, legdrágább gyümölcse az, hogy hozzátartozik az életem Valakihez: *Mert olyanok valátok, mint tévelygő juhok; de most megtértetek lelketek pásztorához és felvigyázójához.* (25) Tévelygő, gazdátlan juh voltam eddig. Sokszor buktam el, zuhantam szakadékba, mert csak magamnak éltem. De Krisztusban Isten szeretete utánam jött, megkeresett és megtalált. Megtértített és Hozzá tértem. Megtanultam, hogy nem jó magamra lenni. Az a jó, ha mindenestől az Övé vagyok. Hozzá tartozik az életem, így még a szenvedést is könnyű elviselni. Van Pásztorom, aki vigyáz reám. És van örök életem. Mert Krisztus vérén megváltott juhait semmilyen hatalom ki nem ragadja az Ő kezéből. Ez nagypéntek titka: az én, a te, a mindnyájunk üdvösségre jutásának nagy titka! Ámen.

Kulcsár R. Levente

Egrestő

Mi történt nagypénteken Jeruzsálemben?

Alapige: Lukács 24,18–21

Bibliolvasás: Máté 27,27–56

Kedves testvéreim! Ez a beszélgetés, amiről olvastunk, húsvétkor hangzott el, de a nagypéntekről szól. Jézus megfeszítése és kereszthalála után két férfi megy Jeruzsálemből Emmaus felé. Látták és átélték Jeruzsálemben kinszenvedését, kereszthalálát és ennek nyomán szomorúság fogta el őket, útközben is erről beszélgettek. Ekkor csatlakozott hozzájuk a feltámadott Jézus Krisztus, akit egyelőre nem ismertek fel. Neki is elmondták, hogy mi történt Jeruzsálemben nagypénteken. Jézus azonban nem találta beszámolójukat elég pontosnak, ezért a Róla szóló szentírási helyeket magyarázta és kiigazította. Ezt nézzük meg most a mai istentiszteleten, hogyan látták az emmausi tanítványok az eseményeket és hogyan magyarázza azokat maga Jézus.

Hogyan foglalták össze az eseményeket az emmausi tanítványok? „Az, ami a názáreti Jézussal esett, aki próféta volt, szóban és tettben hatalmas Isten és az egész nép előtt: hogyan adták a főpapok és a főemberek halálos ítéletre, és hogyan feszítették meg. Pedig mi abban reménykedtünk, hogy Ő fogja megváltani Izraélt.” (19–21) Hogyan adták át a főpapok és a főemberek Jézust halálos ítéletre? Az emmausi tanítványok tanúi voltak azoknak az eseményeknek, amelyek nagypénteken Jeruzsálemben történtek. Látták, hogyan kötözték meg Jézust, hogyan vallatták, hogyan állítottak hamis tanúkat, akik hamis vádak alapján rágalmazták Őt, leköpdösték, bekötötték a szemét s megütötték, gúnyolódva rajta. „Ha próféta vagy, mondd meg: most ki ütött meg?” Aztán megostorozták a római ostorral, amely szíjából állt, a szíjak végére éles köveket és állatfogakat csomóztak, és akit azzal megverték, annak a meztelen hátáról ez az ostor valósággal lenyúzta a bőrt és a húst. Így megverve kellett kivinnie a kereszt rövidebb

gerendáját a Golgotára, s ott megfeszítették, ott függött ég és föld között elszenvedve a gúnyolódásokat, imádkozva azokért, akik őt megfeszítették. Mindezeket az eseményeket a két tanítvány belesűríti ebbe az egy mondatba: „Ami a Názáreti Jézussal esett, aki próféta volt... hogyan adták át a főpapok és a főemberek halálos ítéletre, és hogyan feszítették meg.” Ehhez hozzáteszik a maguk csalódását: „Pedig mi abban reménykedtünk, hogy Ő fogja megváltani Izráelt.” Ennyit láttak ők a nagypénteken Jeruzsálemben történetekből.

Jézus ezt egészíti ki. Vajon csak ennyi történt ott Jeruzsálemben? Csupán az, hogy valakit, aki nagy és hatalmas volt Isten és az emberek előtt, megfeszítettek? Mi történt valójában ott nagypénteken? Kedves testvéreim, a Szentírás azt mondja, hogy a mi életünkben vagy akár ennek a világnak az életében semmi nem történik véletlenül vagy emberek akaratából. Nagypénteken is úgy tűnt, hogy Jézus megfeszítésével győzött az emberi gonoszág, talán a főpapok is azt gondolták, hogy lezártuk ezt a számunkra kellemetlen Jézus-ügyet, haza lehet menni, nyugodtan készülni, s utána egy hétig nyugodtan ünnepelni a páskaünnepet. Ők nem tudták, hogy Isten kozmikus tervében kaptak szerepet, hiszen már a bűnbeesés után Isten megígérte, hogy elküldi azt, aki az ősi kígyó fejére tapos, s meghal az emberiség bűneiért, a te bűneidért és az én bűneimért. Jézus megfeszítése tehát nem a főpapok tévedésének, vagy akár Pilátus gyávaságának eredménye, hanem Isten örök tervének megvalósulása. Jézus Krisztus halála tehát nem vereség volt, hanem a világtörténelemnek a legnagyobb győzelme. Halálával legyőzte a bűnt, halált, a poklot és magát a Sátánt is. Jézus megváltotta nemcsak Izráelt, hanem az egész világot. „Hát nem ezt kellett-e elszenvednie Krisztusnak és így megdicsőülnie?” (26.) Ezt tehát Jézusnak el kellett szenvednie, de utána meg kellett dicsőülnie. Ez alkotja együttesen a valóságot, aminek csak egy részét látták az Emmaus felé tartó, szomorú tanítványok. Ezek után azt olvassuk, hogy Jézus elkezd magyarázni Mózesről a prófétákig azt, amit az Írások Őróla mondtak. Ezen az istentiszteleten mi nem tudjuk Mózesről a prófétákig végigvezetni és magyarázni mindazt, amit a Szentírás tanít Jézus Krisztus kereszthaláláról, de mindezek felett nézzünk meg néhány képet, amelyek választ adnak a kérdésre, hogy mi történt nagypénteken Jeruzsálemben.

Az első kép, amit Keresztelő János mond Jézusról, amikor bemutatja Jézust azoknak, akik kimentek a puszta hallgatni őt: „Íme az Isten Báránya, Aki elveszi a világ bűnét!” (Jn 1,19) Az Ószövetség leírja, hogy a nagy engesztelő áldozat ünnepén a zsidók feláldoztak egy bárányt az oltáron a bűnös ember helyett. Úgy, ahogy ez akkor lehetséges volt, Jézus Krisztus a maga bűntelen, ártatlan életét feláldozta az isteni igazság oltárán helyettünk. A Szentírás azt tanítja, hogy Isten a Szeretet. De Isten igazságos is, aki a bűnt megbünteti. Isten végtelenül szereti a bűnös embert, s nem akarja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy éljen! Ezt a feszültséget csak úgy lehetett feloldani, hogy Jézus előállt és elvállalta, hogy meghaljon az emberekért. Jézus magára vette azok bűnét, akik előttünk éltek, magára vette a te bűneidet és az én bűneimet, azok bűneit, akik utánunk fognak jönni. Isten Őt büntette meg helyettünk, így Ő lett az Isten Báránya, Aki magára vette a világ bűneit. Már Ézsaiás is ezt jövendölte Róla: „Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az Ő sebei árán gyógyultunk meg.” Igaz ez tehát, hogy azon a keresztfán, amelyen Jézus nagypénteken meghalt, nektek és nekem kellett volna meghalnunk bűneink méltó büntetése miatt. Ő feláldozta magát helyettünk és érettünk, hogy nekünk ne kelljen bűneink miatt meghalni, elkárhozni. Erről beszél és ennek örül Pál apostol, amikor így ír: „Amikor még erőtlenekek voltunk, a rendelt időben halt meg Krisztus értünk, istentelenekért. Hiszen még az igazért is alig halna meg valaki, bár a jóért talán még vállalja valaki a halált. Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a sze-

retetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk. Ha tehát már most megigazított minket az Ő vére által, még inkább meg fog menteni minket a haragtól.” (Róm 5,6–9) Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának vére tehát megtisztít minden bűntől! Nem kell tovább élnünk a bűnnek rabszolgaságában! Nem kell lelkiismeret-furdalással élnünk azok miatt a bűnök miatt, amiket elkövettünk. Nem kell azokat elrejtteni és eldugni az emberek elől, hiszen Isten úgymint lát és mindent tud. Egyszerűen hozzuk világosságra minden bűnünket, tegyük le azokat Jézus keresztye alá, valljuk meg Neki és higgyünk abban, ha megvalljuk bűneinket Ő hű és igaz, hogy azokat megbocsássa, s megtisztítson minket minden bűnünktől, hiszen Ő éppen ezeknek a bűnöknek a büntetését szenvedte el nagypénteken a kereszten!

A másik kép: Amikor Jézus meghalt a kereszten, akkor Isten eltépte a mi adóslevelünket. A Biblia sok helyen írja azt, hogy mi tartozunk Istennek és nem tudunk mást tenni, mint azt, hogy napról napra növeljük tartozásunkat. Tartozunk Istennek először azzal, hogy Teremtőként tiszteljük Őt. Sokan ma is azt vallják, hogy ők a majomtól származnak, s nem Isten alkotta őket. Ha nincs Teremtőm, nincs Istenem, s ha nincs Istenem, akkor élhetem az életem úgy, ahogy nekem tetszik, s azt tehetek ezzel a világgal is, amit én akarok! Nemzedékek nőnek fel úgy, hogy nem ismerik Istent. Általánossá vált az, hogy dolgozzunk, hajtsuk magunkat, hogy legyen mit együnk, hogy tudjunk dolgozni, de már arra, hogy vasárnaponként elmenjünk a templomba, nincs idő. Bibliát olvasni? Kinek van arra ma ideje? Ebben a nagy hajszában teljesen megfedkezünk Istenről. Az emberiség rablógazdálkodást folytat, feléljük tartalékainkat. Eszetlen erdőirtással és egyéb vandál cselekedetekkel felborítottuk a biológiai egyensúlyt, s nem tudjuk azt helyreállítani, pedig Isten azért bízta a természetet is ránk, hogy vigyázzunk rá, s az ember hihetetlen önzésével tönkreteszi azt. Tartozunk Istennek a tisztelettel, s hány-szor vesszük fel a nevét hiába! Valahányszor dicsekszünk magunkkal, ahelyett, hogy Őt dicsőítenénk, ha nem bízunk feltétel nélkül Benne, ha az életünket magunk vesszük kézbe, s nem kérdezzük meg Tőle: Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem, csak növeljük a tartozást. Amikor emberek úgy élnek az életüket, hogy azt mondják: én keresztyén vagyok, de közben életükben nem látszik ez meg, hisz nyilvánvaló bűnökben, tisztátalanságban élnek, Isten kinyilvánított akaratának és törvényeinek ellenében, akkor az adósság egyre tetemesebb. Adópai vagyunk nemcsak Istennek, de egymásnak is. Hányan tudunk megbocsátani annak, aki rólunk rosszat mond vagy szidalmaz? Vagy ha arcul ütnek, oda tudjuk tartani a másik arcunkat? Tudunk-e imádkozni azokért, akik bennünket gyaláznak? Adósok vagyunk sokszor egy jó szóval, egy látogatással vagy egy levéllel. Testvéreim, az adósnak egyszer fizetnie kell! Mi nem tudunk fizetni ezekért az adósságokért, hiszen a Heidelbergi Káténk is azt mondja a 13. kérdés-feleletben, hogy napról napra növeljük a mi tartozásainkat. A Biblia arról szól, hogy előállt Jézus és azt mondta: Atyám, ők úgysem tudják ezt kifizetni, én kifizetem helyettük. És Ő eltépte a mi adóslevelünket. „Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegve a keresztfára.” (Kol 2,14) Ez történt Jeruzsálemben nagypénteken. Amit mi soha nem tudtunk volna megfizetni Istennek, azt Jézus Krisztus kifizette, és a mi adóslevelünket a keresztfára szegezte.

A harmadik kép az, ami arról szól, hogy Jézus a keresztfán bemutatott áldozatával legyőzte minden ellenségünket. Az előbb a Kolossébeliekhez frott levélből felolvasott vers folytatása így szól: „Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk.” (Kol 2,15) Amikor Jézus meghalt a kereszten, akkor teljessé lett az, amit az ősevangélium az 1Móz 3,15 ígér: eljön majd valaki, aki a kígyó fejére tapos. Testvéreim, mióta Istentől

mi elszakadtunk, kiszolgáltatottá váltunk. Az ördög elhítteti az Isten nélkül élő emberrel, hogy ő a maga ura. Tehet, amit akar. Vagyis: ember, ne törődj semmivel, élvezd a márt, élj a napnak. Így a Sátán, a mi ősi ellenségünk ordítva jár, keresi, hogy kit tud elnyelni. Ő már régóta ismeri az embert, az ember minden gyengeségét, s tudja, kit mivel tud csapdájába ejteni. Van, akinek a pénzt, a gazdagságot, a hatalmat ígéri, van, akit testén keresztül a paráznasággal visz bűnbe, másokat a szeretetlenséggel, irigységgel visz romlásba. Figyeljétek meg testvéreim, mennyire nem vagyunk urai nyelvünknek, fantáziánk, indulatainknak és lehetne még tovább folytatni. Milyen sok félelmet nem tudunk magunkban legyőzni. Aztán mennyire kiszolgáltatottak vagyunk a halállal szemben. Egyszer kivétel nélkül mindnyájan meghalunk. Ezen nem tudunk segíteni sehogy sem. Amikor Jézus meghalt, a kereszten legyőzte minden ilyen ellenségünket. Ahogy egyik szép énekünkben is énekeljük: „Az ősi kígyót, bűnt, halált, kínt, poklot, szenvedés jáját, legyőzte Jézus, Mesterünk.” Vagyis, ha elhisszük azt, hogy Jézus meghalt értünk, akkor Ő felszabadít egy igazi életre. Tehát már nem vagyok köteles a bűnnek szolgálni, mondhatok rá neimet, mert akkor azt tagadom meg, amiért az én Megváltómnak kellett meghalnia a kereszten. Másrészt, ha elfogadom Jézus Krisztus kereszthalálát, mint érettem történt áldozatot, örökség vár rám.

A negyedik kép az, amit a Zsidókhöz írt levél 9. részének 15. versében olvasunk, hogy Krisztus meghalt, hogy az elhívottak elnyerjék az örökkévaló örökség ígértét. Milyen örökséget veszítettünk el, amit újból megnyerhetünk? Először is magát az életet nyerjük vissza. A teljes, az igazi, az isteni életet, amelyben harmónia, gazdagság van, amely a másik életét munkálja, amelyben semmi nincs, ami az élet rovására megy akár az övé, akár az enyém. Kölcsönösen egymás életét gazdagítjuk és élvezzük. Az isteni életet, a teljességet, az örök életet kapjuk vissza. Visszakapjuk istenfiúságunkat. A helyünkre kerülünk. Kizöklent a világ, amióta Isten ellen fordult, nem találjuk a helyünket, s ez az idegességünk oka. Ha valahová máshová megyünk, ahová szeretnénk, ott sem érezzük jól magunkat, valami mindig hiányzik, valami okunk mindig van a panasza, a keserűségre. Visszazöklkenhet az ember Istentől rendelt helyére, emberre válhat, Isten gyermekévé. Visszakaphatjuk ebben az örökségben azt a békességet, amit elvesztettünk. Jézus azt mondja: az én békességemet adom néktek. Azt a békességet, amit ez a világ sem megadni, sem elvenni nem tud. Jézus örömét megkapjuk, az Ő igazságát. Rájövök arra, hogy nincs nekem saját igazságom, de van igazságom hit által, Istentől, Krisztusban. Krisztus igazsága újból a miénk lesz, az értelmes élet, a szeretet, mindaz, ami Krisztus, és ami a Krisztusé. Örökségül kapjuk a mennyet is. Akkor nincs miért félnünk a haláltól és attól, ami azután következik. Aki hisz a Fiúban, örök élete van annak. Nem lesz, hanem van! Az a Krisztus, akinek áldozatát hit által elfogadtuk, helyet készített számunkra is. Van tehát örökségünk, s hogy ezt mi megnyertük, úgy volt lehetséges, hogy az egyszülött Fiú közbenjárta érettünk, kiengesztelte az Atyát, egyszerű és tökéletes áldozatával a Golgota keresztyén visszazserezte a mi örökségünket.

Tudjuk-e mi azt, hogy minket is kiválasztott, hogy örökséget adjon nekünk? Hogy az örökkévalóságban helyet készített nekünk, s ezért hív ma minket magához. Keres minket az a Jézus, aki a kereszten meghalt helyettünk, aki szétépte és keresztyére szegezte a mi adóslevelünket, akinek a keresztye alatt legyőzve hevernek a mi ellenségeink. Hív minket, aki már a világ teremtése előtt szeretett és elhatározta, hogy fiaivá fogad Golgotán meghalt Fia által. Ámen.

Prédikációk húsvét ünnepére

Baczoni Sándor
Szováta

A törzs él

Alapige: János 20,19–22
Bibliaovásás: János 15,1–7

Nem így kellene kezdeni ezt az igehirdetést, de nem tudok ellenállni annak a belső feszültségnek, amit tegnap óta hordozok magamban, és ami meghatározta a mai prédikációt.

Virrasztóban voltunk a tegnap este, és amikor véget ért a szolgálat, megálltam beszélgetni egy római katolikus emberrel. Pár percnyi beszélgetés után elnézést kért, de neki sietni kell, mert 9 órakor kezdődik a mise és ő azt meg akarja nézni. Ma este előadják a passiót, Jézus Krisztus szenvedésének a történetét. A reformátusoknál nincs ilyen? – kérdezi. Mondom, hogy nincs. Karácsonykor azért betlehemes van önöknél is, próbál vigasztalni. Mondom neki, nincs. Akkor a reformátusok mit ünnepelnek holnap? Hogyan várják húsvét reggelét?

Zavarba jöttem miközben próbáltam megmagyarázni, hogy mi karácsonykor, húsvétkor elmegyünk a templomba, felolvassuk az oda illő igét, történetet, prédikálunk, énekelünk, imádkozunk. Rám nézett és azt mondta, milyen kár, hogy a reformátusoknál nincsen passió, betlehemes, pedig az olyan szép. Ott maradt lelkemben ennek a katolikus embernek az őszinte sajnálata, amit a reformátusok iránt érzett, hogy milyen kár, hogy a reformátusoknak nincsenek ilyen szép ünnepei. Testvéreim, hatalmába kerített a gondolat. Megjelent előttem gyermekkorom húsvéti emléke. Vegyes családban nőttem fel, apám katolikus volt. Emlékszem, ahogy húsvét első napján édesanyám megterítette az ünnepi asztalt, szépen felöltöztünk és testvéremmel álltunk az ablaknál és néztük az utat, mert vártuk katolikus nagyanyámat, aki elment a kicsi misére. Vártuk, hogy jöjjön a kosárral, amiben a pap által megszentelt kalács, piros tojás és sonka volt, és fehér terítővel volt letakarva. Mindig öröm volt, és mi voltunk az elsők, akik megláttuk és kiáltottuk: jön már mama és hozza a megszentelt ételt! Nem fogom elfelejteni az arcát, ami piros volt az izgalomtól, a sietéstől. Adjon Isten részt a könnyörgésből, és már bontotta, asztalra tette a sok finomságot, és mi valami misztikus elfogultsággal ültünk az asztalnál és fogyasztottuk a megszentelt ételt. Eszembe jutottak azok a húsvétek is, amikor serdülő legényke voltam. A templomban nézegettük barátaimmal a lányokat, akik a szemben lévő karzaton ültek. Vártuk, legyen már vége a prédikációnak, hogy megbeszéljük, kit fogunk megöntözni, ki hova megy. Ilyenkor állt össze a csapat. De szépek voltak, ábrándoztam és nosztalgiztam megmaradt emlékeimet dédelgetve. Nem is tudom miért, megálltam az ablak előtt, mintha vártam volna, pedig tudtam, a két fiam nem jön haza az ünnepre. Gondoltam édesanyámra, aki távol van. Megkérdeztem magamtól, vajon milyen lesz az idén az ünnep?

Mint önmagának prédikáló lelkész mondtam magamnak „egyedül a Szentírás, egyedül Krisztus” Én református vagyok. Nekem ezt jelenti, ezt kell jelentse a húsvét. Kezdem lenyesegetni magamban a régi húsvéti szokásokat és vagdaltam az emlékeket, amelyek szépek voltak. Eszembe jutott Tamási Áron elbeszélése, és, hogy feloldjam azt, ami drámainak látszott, bátrabban mondtam: „Rendes feltámadás.” Igen, minden

vadhajtást, minden szép szokást, hagyományt le kell nyesegetni, mert ezek elszívják, felélik a fának erejét, de nem teremnek gyümölcsöt.

János evangéliumának 20. fejezetét, a most felolvasott történetet olvastam. Láttam 10 tanítványt, akik szomorúak, csalódottak. A két emmausit láttam, akik hazafelé menet mondogatják, azt reméltük, minden másképp lesz. Láttatok már fát, amelyik lombos, dús koronával büszkélkedik, de jön a gazda a fejszével és a metszőollóval és kezdi nyesegetni az ágakat. Nem marad más, csak egy tönk. Marad egy fatörzs és mellette száradó ágak. Ezt láthatták a bezárkózott tanítványok, amint felidézik életüket. Látják, hogy a levágott ágak miatt meghalt a törzs. A lenyesegetett korona miatt halálra ítéltetett a gyönyörűnek ígérkező, növekvő fa, a krisztusi gyülekezet és élet. Milyen szép volt a virágvasárnap hallelujázó sokaság, milyen felejthetetlen emlék, amikor 70 tanítvány ünnepel, mondja. Új ágak, új emberek csatlakoztak hozzánk. Jön a tanítvány Mesteréhez, gyere, mindenki téged keres. Látod, ott vannak gyerekek, felnőttek, azok, akik segítséget kértek és te segítséget adtál. Mára csak egy csonk maradt. Hát ezért szomorúak. A szomorú ember bezárkózott ember. A bezárkózott ember félnék ember. Így érkezik el hozzájuk a hétnék első napja. Talán meg kellett volna mondani a tanítványnak, Mester, nem baj, ha nincs gyümölcs, legalább árnyék legyen, ahová beülhetünk. Úgy tűnik, minden késő.

Ezt a vívódást, szomorúságot egy pillanat alatt megváltoztatja Mária, aki belekiáltja a csendbe: él, él! Nem értik. Él a törzs. Láttam, kihajtott.

Mit látsz Jeremiás, kérdi Isten prófétáját reggel, amikor a becsukott ajtót kinyitják. Uram, virágzó mandulafát látok. Az éjszaka sötéttségében kinyílt a fa. Él a fa. Ézsaiás népe sír. Kivágattatunk. Nem maradt más ebből a népből, csak a csonk. Szól az Úr ennek a népnek, ebből a csonkból, gyökérből származik egy vesszőszál. Isai törzse, Dávid királysága újraéled. Megélednek-e a tetemek? Válaszolj, szolgám, Ezékiel. Uram, Isten, te tudod. Ma így üzeni – feltámadt! Hiszed-e ezt? Péter nem hiszi. Belső feszültség kényszere alatt örömrre van szüksége, nem bizonyítékra. Reménységre, mint gyermeknek, akinek apja ígéretet tett.

Olyan ez a kép, a húsvéti feltámadás üzenete, mint amikor a gazda alázatosan hazatér a határból és odasúgja a feleségének: nem kell elszegődnünk szolgának, vághatsz a gyerekeknek nagyobb szelet kenyeret, kihajtott az elvetett búza. Lesz kenyér, ha megáldja az Isten. Pál apostol ezt így mondja: „az elvetett mag elhal, de belőle új élet sarjad”. Jézus Krisztus az első zsenge és utána majd kikel a többi. Én élek, ti is élni fogtok! Krisztus feltámadása a mi feltámadásunk biztos záloga. (HK)

Húsvét – mit ünnepelünk mi, reformátusok? Azt, amit örömmüzenetnek ajándékozott Isten. Az első hajtást, az első zsenget. Azzal a hittel a többi hajtás, zsenge is megjelenik. Ma, ha hittel valljuk, lélekben látjuk a zsenget, nem félünk, mert tudjuk, holnap, egyszer reménytelenségünk reménységre válik.

A húsvéti remény a mi életünk reménye. Annyi megcsonkított élet! Gyermekeitől, társától, szeretteitől elszakított vagy viharban összetört törzs. Annyi emberi élet, akiknek mondani kellene valami bátorítót.

Vegyetek Szentlelket, hangzik a húsvéti bátorítás. Mi nem a láthatókra nézünk, hanem arra is, amit szem nem láthat, csak a hit. A hit a gyökér, ami nem a földbe, hanem a mennybe ereszti ereit. Onnan kapja az erőt, táplálékot. Amíg a gyökér él, amíg ünnepelünk, addig van örömünk, addig tudjuk mondani: „egyedül a Krisztus!”

Ünneplő gyülekezet! Tudom, hogy szépek a húsvéti szokások, hagyományok, családi együttlétek. Nem feladatom nyesegetni, kiirtani őket. Nem én vagyok a gazda. Én csak Isten oltókése vagyok. Oltókés, amellyel a törzsbe, Krisztusba beoltom a nemes ágakat, hogy gyümölcstermő legyen az élet. Ez is a húsvét öröme. Mert Krisztust, feltá-

madását azért hirdetjük, hogy örömtök teljes legyen. Hiszem, hogy él, és mi is élni fogunk. Elődeinkhez, hitbéli őseinkhez hasonlóan mindent túlélünk, de csak Krisztussal. Nála nélkül semmit, ami az életet, reménységet megtartja, nem tehetünk. Krisztussal mindent. Ezért imádkozom, hogy ti, akik ma hallottátok az örömet, vigyázatok az örömrre. Gyökereiteket mélyen az égbe eresszétek. Ezt jelenti Szentlelket venni. Onnan élni az Úr igéjével és a megterített vacsorával. Ezért halt meg és támadt fel Krisztus, hogy kenyér legyen az asztalon, mely lelkünket táplálja. Legyen Újszövetség, melyben nem a bűn, hanem a kegyelem hatja át életünket.

Áldott húsvéti ünnepet adjon az Isten, és mi hálaadást, mert megtekintette az Úr az Ő népét! Ámen.

Csalóka Zoltán

Gyulakuta

Emmaus felé

Alapige: Lukács 24,23

Bibliailvasás: Lukács 24,13–31

Az ígélet beteljesült. Semmilyen emberi akarat, erőlködés, sírlepecsételés, az örség megerősítése nem vezetett sikerhez a Jézus Krisztus földi eltörléséhez. Az győzedelmeskedett és annak akarata, aki a Kezdet és a Vég, az Alfa és az Omega, kinek legyen szava teremtő erő. Feltámadt az Úr Jézus Krisztus! Él! Félelem tilte meg a tanítványok szívéét. Elzártak. Maga a látvány különös erővel hatott rájuk. Sokféle gondolat jelentkezett. Mély nyomokat hagyott bennük Jézus Krisztus kereszthalála, eltemetése. Magukra maradtak. Kinek számolnak majd be útjukról, kitől kérnek tanácsot, hogy hogyan munkálkodjanak, lesz-e elegendő erejük szembenézni mindenféle akadállyal? A felmerülő nehéz kérdésekre hogyan válaszolnak majd? Ránehezdedt életükre ezen gondok sokasága. Kellott egy kis csendesség, magukra maradás, rendezni a belső lelki életüket és úgy indulni tovább. Nemcsak a tanítványok életét mozgatta meg ezen esemény, hanem azoknak az életét is, akik végigkísérték életútját az Úr Jézus Krisztusnak, közöttük az asszonyi lelkeket is. Nem hiába kora reggel sietve mennek a sírhoz, elrendezni, amit nem sikerült elrendezniük nagypénteken. A vélt találkozás meghiúsult: „Mit keresitek a holtak közt az élői?” Az öröm, mely ott lappangott szívükben a találkozás reményében, egyszerre eltűnt, felváltotta a szomorú látvány: nincs itt, de megszólalt egy férfi: „Menjeteek gyorsan és mondjátok meg az ő tanítványainak, hogy feltámadt a halálból; és ímé előttetek megy...” (Mt 28,7)

A nyitott sirtól visszatérő lelkek feladatot kapnak, a megfélemlített tanítványi lelkek is elindulnak. Testvéreim, mi is együtt lehattünk húsvét ünnepén, végigjárva gondolatban Jézus Krisztus életútját. Hallottuk a megszólaló üzeneten keresztül, hogy Jézus él, énekeltük a gyülekezet közösségében: „hogy Jézus él...”, részesültünk az úri szent asztal áldásából, imádságban adhattunk hálát mindenért, hogy újból „élő” valóságként éltük meg a feltámadás ünnepén Jézus Krisztus győzelmét. A mi életünk is elindul, azaz továbbhalad a már megkezdett életúton. Nem zárult le az ünnepi üzenet. Jézus feltámadásáról szóló bizonyágtétel ott él, és fog élni tovább is. Kérdések sokasága fog jelentkezni, a mindennapi élet gondja és baja nem úzi el életünkéből. Jézus jelenléte élő, átalakító erő, életüket formáló hatalom. Nem tűnt el és nem tűnik el.

A félelem is, úgy látszik, feloldódott. Két tanítvány úton van Emmaus felé, a Jeruzsálemtől tizenkét kilométerre levő faluba. Úton vannak, beszélgetnek. Mélyen érintette életüket Jézus Krisztus halála. Beszélgetnek és egymástól kérdezősködnek. Minden

beszélgetés felelevenít valamit az ember életéből, olyan eseményeket, amire szeretettel gondol, vagy amely mély nyomokat hagyott életében.

Ez az esemény nem törlődött ki emlékezetükből, mert életük számára, úgy látszik, több volt, mint egyszerű esemény. Jelentős helyet foglal el életükben. Jó újból és újból gondolatban átélni a Krisztussal együtt töltött időt. Ilyenek-e a mi húsvét utáni napjaink? Beszélgetünk-e mi mindezekről? Megragadta-e a mi életünket, vagy megelégszünk azzal, hogy ott voltunk, hallottuk, és azzal minden lezárult az életünkben? Sajnos, nagyon sokan vannak, akik ma is így élnek meg a húsvéti ünnepet, hogy az ünnep első napi templomi jelenlétükkel minden véget ér. A többi, ami azután jön, az csak kiegészítője az ünnepi pillanatoknak. Az is megtörténik, hogy annyira belemerülünk a mindennapi gondjainkba, annyira leköti életünket a földi élet dolgai felett való küzdelmünk, hogy az, aki megfeszítettet és feltámadt, hamar feledésbe merül.

Az emmausi úton haladó lelkek annyira belemerülnek a megtörtént dolgok elbeszélésébe, hogy alig vesznek észre, hogy valaki melléjük szegődött és velük együtt halad. Mi bele tudunk-e merülni úgy abba a beszélgetésbe, mely a Feltámadt és Élő Krisztusról szól, hogy észre se vesszük, hogy mellettünk is ott van Jézus Krisztus? Nem volt sohasem távol életünkől. Már keresztelezésünk alkalmával így szólt: „Én tiveletek vagyok minden napon...” Ott volt a teremtés idején, a választott nép életének nehéz és göröngyös útján, ott volt abban a sok ígéletben, mely valóra vált az Újszövetségben, ott volt szolgálatán keresztül gyógyításakor, ott van abban a jövőképben, melyet szavai által nyitogatott, és ma is itt van Igéje és Szentlelke által. „Mert ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben...” (Mt 18,20), ott Ő is jelen van.

Úgy szegődik mellénk, hogy észre sem vesszük. Először azt érezzük, hogy idegen lenne, mint az emmausi úton: „Csak te vagy-é jövevény Jeruzsálemben, és nem tudod, minémű dolgok lettek abban e napokon?” (Lk 24,18) A beszélgetés elindul, a megtörtént dolgok feltáruznak. Olyan a beszélgetés menete, mintha egy egészen idegennek mondanák el, mintha a melléjük szegődő nem ismerte volna, hogy mi történt azokban a napokban. Nem marad néma abban a beszélgetésben az Úr Jézus Krisztus sem. Újból és újból kell figyelmeztesse a beszélgető tanítványokat arra, amit a próféták mondtak. „Avagy nem ezeket kellett-é szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe?” (Lk 24,26) Elkezdi magyarázni, hogy mi történt, hogy mi van megírva az Írásokban. Nyitogatni kezdi elhomályosodott látásukat, erősíteni akarja elerőtlenedett hitüket. Rá akarja irányítani figyelmüket arra, aki él és munkálkodik. Ne könnyű ez a feladat, akkor sem volt könnyű, de ma még sokkal nehezebb. De mindezt örömmel végezzük, újból és újból mondogatjuk, hirdetjük, bizonyosságot teszünk róla, hogy Ő él. Legyőzte a halált! Általa nekünk is életet szerzett! Milyen sokszor hosszú ez az út, míg megvilágosodik valami, míg eljutunk oda, hogy ajkunkat is elhagyja az a csodálatos hívás: „Maradj velünk!”

Mintha minden megváltozott volna, az, akiről eddig beszélgettek, ott van mellettük, velük van, őket tanítgatja.

Öröm töltötte el életüket, hogy pont az Úr Jézus Krisztust hívhatták be hajlékukba, hogy velük legyen, velük vacsorázzon.

Kedves testvéreim, ti felismeritek-e, hogy ez a Jézus veletek van, veletek halad? Résszesülhettünk áldásából, hallhattuk az ígéletet, hogy ezután is velünk lesz. Ez az ünnep is áldott alkalom volt, hogy mi is tudjunk úgy szólani, mint az emmausi úton haladók: „Maradj velünk!” Kérjük Istent, hogy adja meg ezen boldog örömet a találkozásban Ővele. Ámen.

Ha pedig Krisztus fel nem támadott...

Alapige: IKorinthus 15,12–14
Bibliailvasás: 1Péter 1,3–7

Kétezer évvel ezelőtt egy meglepő és sokak számára örvendetes hír járta be a világot. Nem másodpercek alatt, mint ma a rádió és tévé segítségével, húszévnnyi idő alatt a Szentföld és Itália közti félutat járta be. Hírnökök-evangélisták, küldöttek-apostolok vitték szóban és írásban a feltámadás hírért. A jó hír eljutott Korinthusba is: „Krisztus feltámadott!” Júdea provinciában egy – szóban és cselekedetben Isten Fiának bizonyuló –, Jézusnak nevezett férfi, akit elhamarkodottan kivégeztek, harmadnapra legyőzte a halált, és ahogy előzetesen ígérte, megszerezte az örök életet számunkra. Milyen örömmel mekkora megkönnyebbülésnek kellett eltöltenie az emberek szívét-lelkét! De mint mindentűt, ahol Isten uralma teret hódít, a gonosz nem nézi tétlenül. Korinthusban, és azóta máshol is, egy reménytelen gondolatot állított szembe az örömtüzenettel: Nem lehet igaz, mert a halottak nem támadnak fel: „Nincsen halottak feltámadása!” Ez a reménytelen gondolat sokkal előbb, mielőtt a jó hír bejárta volna ezerötszáz kilométernyi útját, megfogant Tamás apostol szívében is, amikor társaitól szégyellte férfitársaságának köszalásából közéjük térve, húsvét estéjén örvendezve újságolták tanítványtársai, hogy az Úr, Akit három napja kínok közt láttak kiszervenndeni, feltámadott! Többjűknek megjelent napközben. Esti együttlétűkkor megjelent köztűk. Békességgel köszöntötte őket, beszélt velűk, evett és ivott elöttűk. Biztatására kezűkkel is érinthették. Tamás, tanítványtársai lelkenző öröme rélintva, magában ezt gondolta: Ti szegény álmodók! Ezt mondja: „semmiképpen el nem hiszem!” És ahogy átplántálódott a keresztyén hit és reménység újabb területekre, követte ennek a reménytelen gondolatnak az átplántálódása is, tartományról tartományra, évszázadról évszázadra, itt van, itt lehet a most jelenlévő gyűlekezetűnk tagjainak szívében is. Akik annyira önézetesek, annyira megkövetelik, hogy emberi méltóságukra, személyi jogaikra tekintettel legűnk, legyenek az Ige szolgálai. Vajon gyermekeink és unokáink keresztelesekor miért mondják az Apostoli Hitvallást? Úrvacsoravételkor hitűnk tartalmára és reménységére nézve, önátadásra és Isten dicsőítésére tesűnk ígérte. Miért akarnak másnak tűnni csak a torozás kezdetét váró résztvevők? Tamás legalább becsületes volt. Szembe mondta a három évig az Úr Krisztus tanítványságában járó társainak: barátaim, testvéreim, nem tudom elhinni. Sokan szeretnének hinni a feltámadásban. Milyen jó volna szilárd hittel, biztos reménnyel, felkészűlten odaállni szereteteink koporsója mellé, vagy elszivárgó életerűnk éreztén, saját halálunkra készűlni. De nem mindenki tud hinni a feltámadásban. Ez természetes is, mivel a feltámadást nem lehet érzeink tapasztalása által értelemmel felfogni. Nincs velűnk született képességűnk erre. Kegyelem bűneim felismerése. Kegyelem Isten megbocsátó szeretetének megismerése. Kegyelem Istennek létem kiteljesítésére való tervében fogant reménységem is. A feltámadásnak nincsenek kézzelfogható bizonyítékai, mint az egyház szükségéitől elspórolt két garasnak. Isten ma nem küldi vissza Nain városkapujából az ifjút legénybarátai közé, sem az ifjúsági bibliaórára; sem a bethániai Lázárt szomszédai, barátai közé. Pál apostol sem bizonyítja a bizonyíthatatlant, hanem egyszerűen emlékezteti a korinthusiakat az általa készűletlenül átélű húsvéti bizonyosságra: A megfeszített Jézus ÉL! Akit irgalmas-gondviselő Atyánk, testvérűnkűl adott, Aki Isten igazságos ítéletét bűneinkért magára vette ÉL, mert feltámadott. Egyszer majd tiszta, szelid szemébe kell néznűnk, akkor majd azt olvassuk ki belőle: „Te is?!”, „Te

sem?!” Pedig mindent érted tettem, érted vállaltam. Érezned, tudnod kellett volna, hogy ÉN ÉLEK? VAGYOK! Hasonló a helyzetünk a tékozló fiú elutazása előtti helyzethez: mindenem, amin van, a tiéd is, mert te is örökösöm vagy. Azt nem becsültük, ami saját örökrészünk volt, annak hágtunk a nyakára, ami életlehetőség, biztos alap volt. „Krisztus feltámadott a halottak közül”, ez Pál apostol igehirdetésének központja. Halálról és feltámadásról szól, ebben lesz nyilvánvaló Isten kegyelme. A kettőről való együttes híradás az evangélium. Isten azért gyűjtött most ismét össze igéjének hallgatására, mert ez is alkalom, amikor hitre juthatunk. Pál apostol meggyőződött az Úr Krisztus élő mivoltáról, tudja, hogy Krisztus nem elmélet, Krisztus nem kegyes emlék, hanem valóságos, ÉLŐ SZEMÉLY. Élő valóságát úgy kell éreznünk, tudnunk, mint az ország bármely részén lakó rokonunkét, mintha tegnap levelet kaptunk volna tőle. Ilyen levelei az Úr Krisztusnak az újszövetségi iratok is. Központi tartalmuk: Krisztus ma is él. Mindkét reformátorunknak ez volt a vigasza, az üldöztetésük és a gyermekeik feletti gyakori gyászuk között. A húsvét tavaszi időszakában, az ünnep áramkörében tudtunk az Úr Krisztusra nézni, Neki hinni, Benne bízni. De gondjaink, erőnket felülmúló tennivalóink gyakran kiostálják lelkünkben evangéliumi hitünk vigaszait. Türelmetlen értetlenségünk által kísért a gonosz: „ha nincs halottak feltámadása, akkor Krisztus sem támadhatott fel!” Ha a korinthusiak értetlenkedő, reményvesztett indoklásának igaza lenne, nem lenne értelme a keresztyén életnek, küzdelemnek, lemondásnak, áldozatnak, hiszen minden a halálba torkolna, mint a folyamok a tengerbe. Az evangélium üzenete hozzánk is elért, anyanyelvünkön szól, minden héten legalább kétszer hangzik itt a gyülekezetünkben: Krisztus feltámadott és az örök életben, mint testvéreivel, velünk osztozni kíván: „Atyám, akarom, hogy akiket nékem adtál, ott legyenek, ahol én vagyok.” Minden szerzett java hit által lesz a miénk. Vajon hiszünk-e halálon diadalmaskodó hatalmában, elrontott, beszennyeződött életünket meggyógyítani tudó képességében? Vajon szívünknek kizárólagos Ura-e Ő? Vállalom-e az Ő irányítását? Rábízom-e magam? Vagy azt mondom, van magamhoz való eszem engem, ne irányítson senki se. Ez az önakaratoság azonban csak látszatszabadság, látszat-önrendelkezés. Valójában belső megkötöttség. Hasonlít a helyzet annak az embernek az esetéhez, akinek 900 évvel előbb más jelentésű nevét, hivatali alkalmazásakor megváltoztatták, aki nem tudta, hogy oldalági rokona örökséget hagyott rá. Mikor esedékesé vált az örökség, keresik mezőségi falujában, nem talál a név, elpusztult a névváltoztatást tanúsító okmányt rejtő levéltár is. Gyakori a keresztyének (?) szándékos rejtőzködése, Isten atyai vezetése, az Úr Krisztus felemelő testvéri szeretete elől. Ezért hangzik az apostol sajnálkozó szavaiból: hiábavaló a mi prédikálásunk, hiábavaló a mi lélekkeresésünk, ha ti nem akartok Krisztus nevére neveztetni, ha nincs türelmetek, időtök Rá hallgatni, vagy nem is akartok rá hallgatni. Ha nem ÉLŐ SZEMÉLY számunkra az Úr Krisztus, ha Ő szívünknek nem lakója, hiábavaló a sátoros ünnepeink, a templombajárásunk, csupán külsőségekből álló vallásos életgyakorlatunk. Olyanok vagyunk, mint a halálos betegek. Karnyújtásnyira az életmentő orvosság, de nem vesszük be. Nemcsak Korinthusban, hanem szívünkben is harcol egymással a feltámadás hite és a kételkedés gondolata. Boldog, aki nyílt lélekkel vallja, mert immár szívének tudása: feltámadt az Úr, életem mássá tette, készít az örök üdvösségre és megtart mennyei örökségemre hatalma, élő mivolta által. Meggyalázhat a betegség, porrá lehet, ami porból épült, de hiszem a feltámadást!!! Ámen.

Futás és bizonyosság

Alapige: János 20,1–8
Bibliailvasás: Róma 6,1–11

I.

Az első húsvét reggelén még egyáltalán nem lehetett tudni, hogy ez egy örömteli kezdet. Nem, mert még mindent a nagypéntek mélységes fájdalma, gyásza és rémülete árnyékolta be. Nem, akkor még nem lehetett tudni, hogy ez húsvét, hogy ez valamikor a dicsőséges feltámadás ünnepe lesz. Akkor még – az első órákban – mindeneket a halál és az örök elmúlás szomorúsága fedett be. Bizonyára minden úgy is maradt volna, ha Isten nem másként tervezte volna a dolgokat. De Ő gondoskodott olyan emberekről, akiknek nem volt közömbös Jézus Krisztus sorsa.

Ma is szerte e világon az evangélium ügye olyan emberek által megy előre, akiknek Isten felindítja lelkét arra, hogy a szent ügy iránt ne maradjanak közömbösek. Ezek azok az emberek, akik, ha előttük tíz út és tíz mód lezárul, akkor keresik a tizenegyediket.

De térjünk vissza az alapigénkhez. A történet szerint Mária Magdaléna korán, még hajnalban kiment a sírhoz. Bizonyára mélységes fájdalom, kétség és reménység viharzott lelkében. Már nem bírta otthon maradni. Bizonyosság kell! Bárhogyan is álljanak a dolgok, de ezt a bizonytalanságot már nem lehet tovább hordozni. Korán felkel és elindul. Mert hitt, és ragaszkodó szeretet volt szívében.

II.

A sírhoz érve nem juthat azonnal bizonyosságra. De milyen sokat jelent már az is, hogy megtudja: valami történt! Valami, ami akár a nagy, csodás reménység ígéretes kezdete is lehet. Hányszor és hányszor voltunk mi is úgy ez életben, hogy nagy örömmünk volt egy kicsiny, de jóirányú kezdet fölött! Mert Isten tud örömet adni kicsiny dolgokban is, ha van hit, remény, szeretet a szívünkben! De Mária Magdaléna különös módon, annak ellenére, hogy sokszor hallhatta Jézus jövendölését az Ő feltámadásáról, első gondolata az elgördített kő láttán mégsem a feltámadás volt, hanem egyszerűen csak az: „elvittek az Urat a sírból és nem tudjuk hova tették Őt.” Milyen különös! Vajon miért? Mert annyira földiek és testiek vagyunk, s oly kevésbé lelkiek, különösen olyankor, mikor gyászban vesztegelünk. De bárhogyan is érzett, nem roskadt össze annyira, hogy el ne mondta volna a rendkívüli hírt a két tanítványnak.

III.

Most lép színre a két tanítvány, akik egymással versenyezve futnak. Hát hogyan futnának, hisz nemcsak a Jézussal eltöltött évek értelméről vagy értelmetlenségéről van most szó, hanem még ennél is sokkal többről: az ügy győzelmén túl, az örök életéről! Ezért nekünk is érdemes volna inunk szakadtából futni! A kérdés csak az, hogy mi egyáltalán megpróbáljuk-e? Ma már nem éppen szó szerinti futást értünk alatta, hanem sokkal inkább az Istenhez vágyakozó hit igyekezetét. Úgy néz ki, hogy ez nagyon hiányzik a mai keresztyén nép életéből. Igaz, ma is vannak, akik szaladnak, csak épp

ellenkező irányba. Jó értelemben vett kivételek akadnak, de sajnos ez nagyon kevés. Ha a két tanítvány az első húsvét reggelén oly igyekezettel szaladt bizonyosságot szerezni Jézus felől, az Ő feltámadását illetően, vajon nem kell-e nekünk is hasonlóképpen igyekeznünk, hogy hitbizonyosságot szerezzünk? De igen, a nagy baj az, ha sohasem volt igyekezet bennünk, vagy ha volt is valamikor ifjúságunk idején valamelyes lelkesedés bennünk, annak ma már nyomát sem lehet felismerni.

IV.

Ha a ma élők életét megvizsgáljuk, hamarosan rájövünk, hogy futásban és szaladásban egyáltalán nincs hiány. Elismerhetjük, hogy soha a világ történelmében eddig nem volt még megközelítőleg sem olyan hihetetlen futás, zajos tülekedés, vad és kíméletlen rohanás, mint amilyen a mai időkben van, s amelyet kénytelenek vagyunk napon-ta átélni. Minden nap száz és százmillió ember és jármű kel útra, eszeveszett, egyre gyorsuló sebességgel rohan, igyekszik célját elérni. Sokan meghalnak, megszesülnek az úton a túlzott sebesség miatt bekövetkező balesetekben. De semmiféle figyelmeztetés, józan és jóakarató beszéd nem használ, mert újak és újak kelnek útra még irgalmatlanabb, még örültebb sebességre kapcsolva. Sőt, a dolgok odáig fajultak, hogy most már nemcsak munkanapokon, hanem pihenő- és ünnepnapokon sincs nyugalom. Úgynevezett „pihenés és kikapcsolódás” céljából, különösképpen az ifjabb nemzedék tagjai, költségeket és munkát nem kímélve olyan járműveket építenek, vásárolnak, melyekkel árkon-bokron, sziklán, erdön, szakadékon, sártengeren igyekeznek áthaladni, keresve a minél nyaktörőbb helyeket. Azt az időpontot használva legtöbbször erre, mely egyébként Isten dicsőítésére volna szánva.

Míndezezből világosan látszik, hogy igyekezetben nincs hiány. Csak az a nagy és fő hibája az egésznek, hogy nem Krisztus felé irányul, nem Istent kereső igyekezet ez. Sőt, ellenkezőleg, Istent tagadó, Istent mellőző, Istent megvető igyekezet ez.

V.

Az első húsvét eseményei teljességgel felforgatták a tanítványok addigi életrendjét. Noha az addigi események sem voltak egyáltalán érdektelenek, hiszen Jézus csodálatosan lebilincselő módon tanított, csodát tett, gyógyított, jövendölt, de most az Ő halálával és feltámadásának reménységével új helyzet állott elő: a körülmények arra indítják a két hűséges tanítványt, hogy keressék Őt. És ők keresni kezdték Jézust teljes erőbevetéssel. Ez egészen átszabta addigi életüket. Ennek a nyavalyákkal eltelt világnak is arra van szüksége, hogy valaki átszabja az életét, mindennapjait. Kedves, húsvétot ünneplő testvérem, ha te is úgy gondold, úgy érzed, hogy szükséged lenne életed átszabására, mert szeretnél eddigi hibáiddal, tévedéseiddel, sőt, bűneiddel leszámolni, akkor kezdjed teljes igyekezetteddel keresni a feltámadott Jézust. Neked már bizonyosságod lehet a két kereső tanítvánnyal szemben. Ők még csak reménykedve, kétségbeesve a „hátha mégis” jegye alatt kerestek, de te már annyi év után a bizonyoságtévők egyre növekvő fellege alatt jársz, járhatsz, neked megadatott az, ami nekik nem.

VI.

Alapigénk részletesen tudósít a két tanítvány versenylapjáról. Egyik megelőzi a másikat, de végül mégis a későbbben érkező lép be elsőnek a sírboltba, neki van, úgy látszik, elég bátorsága a hit és világ sorsát eldöntő tények szembeveteléséhez. Az evangélium azt is leírja meglepő részletességgel, hogy miként nézett ki a sír belseje a

Jézus feltámadása utáni első órákban. Minden bizonnyal azért, hogy közvetlenségével számunkra szavahihetősége annál nagyobb legyen.

Az a másik tanítvány, Jézus szeretett tanítványa, akit alapigénk emleget, minden valószínűség szerint János volt. Róla írja a nyolcadik vers „lát, és hisz vala”. Igen, így vagyunk, még akik Jézus körében éltek három évig, meglepő módon még azok is így voltak vele, ezzel a nagyon kényes és fontos kérdéssel: látni és hinni. Jó dolog látni, hogy hiessünk, de minden bizonnyal fordítva is érvényes: igyekezz hinni, hogy láthass! Kedves testvéreim, ünneplő gyülekezet, igyekvő hittel közeledj Jézus Krisztus sírjához, igéjéhez, s akkor megadatik neked is a boldog látás.

Ezeknek jegyében adjon a kegyelmes Isten áldott húsvéti ünneplést! Ámen.

Sipos István

Máramarossziget

A tények és a hit

Alapige: Máté 28,5–7

Bibliolvasás: Máté 27,57–66; 28,1–4

Ünneplő gyülekezet, kedves testvéreim! Kevés dologba ütközik bele annyira az emberi értelem, az úgynevezett józan ész, mint a húsvéti evangélium központi üzenetébe. Abba ugyanis, hogy nincsen itt, tudniillik a sírban Jézus, mert feltámadott, hogy van feltámadás. Ugyanakkor semmi után nem vágyódik annyira a lelkünk, hogy földi életünk lezárulása után, halálunk után mégse maradjunk a halálban, hanem valamiképpen, valamilyen formában feltámadjunk és éljünk. Egyszerre tehát két dolog munkál itt egymás mellett, sokszor egymással szemben. Az egyik az értelmünk, amelyik azt mondja: ilyen nem lehetséges, hogy valaki meghalt és feltámadt. Ugyanakkor a szívünk, a lelkünk arra vágyik, hogy megtörténjen velünk, hogy mégse kelljen a halálban maradnunk.

Senki sem szeretne csak úgy meghalni. Mindenki szeretne élni. Ugyanakkor, amikor felhangzik az evangéliumból, hogy van feltámadás és örök élet, akkor ez beleütközik az értelmünkbe, és azt mondja az eszünk: na, na! Ez már egy kicsit sok! Mert az, hogy Jézus áldott orvos volt, meg hogy Jézus csodákat tett, hát azt el lehet hinni. Voltak nagyszerű és híres orvosok, voltak csodatevő emberek, de a feltámadás...? Éppen a feltámadás az, amibe beleütközik az ember értelme, a józan esze, és éppen a feltámadás az, ami után vágyik minden ember lelke, hogy éljek, hogy ne kelljen meghalnom, hogy az életem több legyen, mint néhány évtized.

Mai ünnepünkön nézzük meg először az üres húsvéti sirt, de kizárólag az értelemmel megvizsgálva azt. Először ne keverjünk bele semmit a hit dolgaiból, csak a józan eszünk, a logikánk, az értelmünk, a leírtak kerüljenek vizsgálódás tárgyává. Engedjük, hogy először az értelmünk vizsgálja meg az üres sír történetét, hogy aztán a szívünk, lelkünk hittel hódolhasson ugyanez előtt. De mert ez az a pont, ahol leginkább ütközik a józan ész, hogy ilyen nincs, és a szívünk vágya, hogy „de legyen feltámadás”, először kizárólag engedjük a tényeket megvizsgálva működni a józan eszünket húsvét története kapcsán.

Csak megjegyzem, mielőtt belekezek a tényekbe, hogy a Biblia soha, sehol nem tanítja azt, hogy az evangéliumokban leírtakat nem kellene értelemmel megvizsgáljunk. Sehol sem mondja azt, hogy ne gondolkozzunk ezen, hogy csak úgy vakon fogadjuk el, higgyük el, sőt egyenesen azt tanítja Isten Igéje, hogy mindent vizsgáljunk meg. S azért meri mondani ezt az Ige, mert az evangélium rendkívül logikus, értelmes, vizsgálható

valami. Sajnos eljutottunk odáig, hogy a mi népünk tudatában is így alakult, hogy ami a Bibliában van, azt csak hinni kell, azokat nem lehet bizonyítani, azok egyáltalán nem biztos, hogy úgy történtek. Tehát szegény hívő embereknek az a dolguk, hogy higgyenek, nem az, hogy gondolkozzanak. Ez egyáltalán nem így van. A Biblia azt mondja, hogy gondolkozzunk, mérlegeljünk, mérjünk. Egészen más dolog az, hogy mindazt, amit így megérttek, elhiszem-e magamra nézve, vagy elutasítom. Vizsgáljuk meg először a kutató értelemmel, gondolkozva, mérlegelve az üres húsvéti sír eseményeit.

Induljunk ki először a Szentírásból, azután más forrásról is fogok beszélni. A Szentírás alapján tény, hogy a húsvéti sír üres. De hát mit is jelent ez, hogyan értjük ezt? Bizonyítható-e ez valamiképpen az értelem számára is? Egy kicsit messzebből szeretnék elindulni, egy kicsit messzebből, mint csak a nagyheti események. És nem csak a Bibliára fogok hivatkozni, nem véletlenül.

Tény ugyanis, és minden itt kezdődik, hogy az a Jézus, akiről a húsvéti feltámadás szól, valóban itt járt a földön, élt, szenvedett, keresztre feszítették és sírba tették. Ezt nem csak a Biblia mondja. Most néhány olyan dolgot hozok elétek, hogy a Biblián kívül is, hogyan írták meg elfogulatlan történészek a nagyheti és húsvéti eseményeket. Egyáltalán, hogy Jézus élt, pontosan az a Jézus, akiről a Biblia beszél. Figyeljünk először a Biblián kívül megírt dolgokra.

Amikor itt járt ezen a földön, akkor ő a nagy Római Birodalom egy kicsi tartományában, Palesztinában élt. És amikor a Nagy Római Birodalom történelmének ezt az időszakát megírták, minden nagy történész megemlékezett Jézusról. Megemlítem a legismertebbeket. Livius római történetíró volt, Jézus korában élt és feljegyezte, hogy megfeszítettek Palesztinában egy embert, akit úgy hívtak, hogy Jézus, akinek számtalan követője akadt, mert hitték róla, hogy Messiás. Nos, egy történetíró egy nem létező személyről nem fog írni, csak egy hús-vér, valóságos, létező személyről.

Azután Cornelius Tacitus, ő sem keresztyén ember, ő is római történetíró. Ő foglalkozik részletesen Jézus perével, elítélésével és keresztre feszítésével. Azután Jozephus Flavius, ő zsidó történetíró volt, aki Rómában élt. Leírja, hogy mi történt Palesztinában, mi történt ezzel a Jézussal. Ő sem keresztyén. Egyiket sem lehet azzal vádolni, hogy elfogult. Mindhárman történetírók. Írták a saját koruk történelmét és benne leírták Jézus valóságos köztük járását, szenvedését, halálát és eltemetését.

Ehhez nem kell hit, hogy ez a Jézus volt, vagy sem. Ez tény. Hogy Jézus keresztre került, ez nem hitkérdés, ez tény. Hogy ezt a Jézust aztán eltemették, ez sem hitkérdés. Tény. S hogy egy kicsit közelebb menjünk a Bibliánkhoz, Pilátus, aki elítélteti Jézust, mint a provincia, a tartomány helytartója, feljegyzéseket készített. Úgy hívta ezeket, hogy Akták, Pilátus aktái. Ezeket a feljegyzéseket időről időre felküldte a császárvárosba, Rómába, és ezekben az aktákban Pilátus pontosan leírja, hogy mi történt, úgy, ahogy a Bibliában van. Leírja, hogy viszik a zsidó főpapok kivégeztetni ezt a Jézust, leírja a vele való beszélgetését, leírja az elítéltetése körüli lelkifurdalását, leírja kivégzését, az eltemettetése alkalmát, amikor Arimáthiai József elkéri tőle Jézus holttestét. Pilátust nem lehet elfogultnak nevezni! Ő egy római helytartó! És az aktáiban ott van mindaz, ami a Bibliában.

És végül a zsidó nagytanácsban, a zsidó főpapok vezettek egy könyvet. Ez egy évkönyv volt. Minden év eseményeit megírták és félretették a feljegyzést. Többek között feljegyezték: Egy bizonyos galileai prédikátor, a Názáreti Jézus, akit mi megfeszítettünk, csodáival elámította a népet.

Nos, nem hitkérdése Jézus személye, nem hitkérdése Jézus szenvedése, nem hitkérdése Jézus halála, nem hitkérdése Jézus eltemettetése, hanem tény! S milyen csodálatos, hogy ahogy megírták a zsidó és a római történetírók, pontosan úgy van megírva a

Bibliánkban. Mert történelmileg is egy hiteles könyv! Nekünk nincs mit szégyellnünk abból! Semmit! Aztán, amikor Jézust eltemették Arimáthiai József sírjába, akkor jön a zsidó papi tanács következő gondja. Az ugyanis, hogy Jézus előre megmondta, hogy a harmadik napon feltámad. Nos, hát gyertünk Pilátushoz! Megkéri Pilátust, hogy állítson őrséget a sír mellé, vigyázzanak erre a sírra, mert féltő, hogy ide fognak jönni a tanítványok, hogy ellopják Jézus testét, aztán azt fogják hazudni, hogy Jézus feltámadt. Akkor Pilátus így válaszolt: vannak katonáitok, van őrségetek, őriztessétek ti azt a sírt! És akkor elmennek a papok, meggyőződnek róla, hogy Jézus holtteste ott van a sírban, lezárják, ráteszik a templom pecsétjét, ahogy a Bibliában is írva van, és aztán odaállítják az őröket.

Kálvin János írja: „Ez a legjobb bizonyítéka Jézus feltámadásának, hogy az ellenségei őrizték a sírját.” Mert, ha a tanítványai őrizték volna, akkor el lehetett volna mondani, amikor eltűnt Jézus teste, hogy ők vitték el. És most azt hazudják, hogy Jézus él. A baj ott kezdődött, hogy a gyilkosai őrizték, akiknek létkérdés volt, hogy Jézus teste három napig ott maradjon Arimáthiai József lepecsételt sírjában.

És most mégis jönnek a katonák és jelentik, valami különleges dolog történt. A kő elhengerítve és Jézus nincs a sírban. A sír üres! Pedig le volt pecsételve és a sírt őrizték. De Jézus nincs ott. Ámde, ha üres a sír, akkor hol van Jézus teste? Hova került? Kajafás főpap rettenetes zavarba jött. Ez az ő dolga volt, hogyan fog elszámolni? S akkor jön, hogy az Igét idézzem, a mesterkéltségek megkomponált sora. Pénzt ad a katonáknak és azt mondja: „Mondjátok azt, idejöttek a tanítványai és ellopták Jézus testét, azért üres a sír.” Hát akkor megint gondolkozzunk! Vajon létezhet-e az, hogy minden őr alszik? Őrök őrizték. Őrök a strázsán! Mind aludtak? Lehetséges az, hogy mind aludtak? Jó! Lehetséges! Ha lehetséges, akkor honnan tudták, hogy ki lopta el Jézus testét? Ha tényleg aludtak, honnan tudták? Ha közben felébredtek, akkor meg látniuk kellett, hogy viszik el Jézus testét. Azzal nem könnyű szaladni! Miért nem mentek utána? És milyen elgondolkoztató, hogy sehol nem olvassuk, hogy tanítványai ellopták volna Jézus testét, sehol nem olvassuk, hogy megbüntették az őröket.

De még azon is gondolkozzunk el, hogy ha a tanítványok ellopták volna Jézus testét, akkor hogy mehettek utána szerte Kis-Ázsiába beszélni arról, hogy feltámadott és él, miközben tudták, hogy a tetemet hol őrzik. Hogy indulhattak volna neki a világnak, vállalva aztán a halált, a keresztre feszítést, mint Mesterük, ha közben tudják, hogy ők lopták el, teste el van rejtve, tudják hol van, és azt is tudják, hogy halott! Úgy néz ki, a keresztyén ügy, ami ekkor indul, egy hazugságra épül? Dehogy úgy néz ki! Nem lehet feltartóztatni! Mert ezzel a Feltámadással Jézus tanítványai mind találkoztak. Tele volt a szívük, a lelkük teljes meggyőződéssel! Ezért indultak meghódítani az egész világot. Elindultak volna, ha tudják, hogy otthon őrzik a holttestet? És az egész csak mese, ők találták ki, hogy becsapják az embereket? Vállalták volna az üldöztetést, a megveszőzést, a halált? Miért?

Tény, hogy Jézus élt. Tény, hogy keresztre feszítették. Tény, hogy eltemették, és tény, hogy hűsvét reggelén üres a sír. De akkor hol van Jézus teste?

Most következik az ész, az értelem, a logika, a bizonyítékok után a hit és a szív örök vágya. Mert most kezdődik a személyes hit kérdése. Akkor is, meg most ebben a templomban is, velünk is, meg nekünk is. Most kezdődik a hit. De figyeljünk oda: azt mondja a Biblia, hogy sajnos, a hit nem mindenkié. Hiába mondják a reformátorok, hogy Jézus feltámadása a Bibliából is logikusan igazolható. Igaz, de mégis csak úgy van, ahogy kezdtem az elején az igehirdetést, hogy az emberi értelem beleütközik a feltámadásba. És most kezdődik a szívünk vágya és a hitünk ügye. Bárcsak tudná mindenki hinni, hogy Jézus sírja azért üres, ami után vágyódik a szívünk, hogy feltámadjunk.

Azért üres! Mert ezután vágyódik a szívünk. Ez a sír azért üres, hogy ez a mi vágyuk valósággá legyen, hogy feltámadott az Úr, és én is feltámadok, és szeretteim is feltámadnak. Őérette és őáltala, ahogy megírták előre a próféták, ahogyan meghirdette Jézus maga: „Harmadnapon feltámadok”, ahogyan megjelent a Feltámadott Máriának, az úton az emmausi tanítványoknak, a bezárt ajtók mögött a tanítványoknak, aztán a kételkedő Tamásnak, a Tibériás-tengernél Péteréknek, azután Pálnak, majd több mint ötszáz atyafinak, és azóta megszámlálhatatlanul sokaknak.

Tény, hogy a húsvéti sír üres, bár őrizték. Tény, hogy Jézus testét nem vitte el senki, és tény, hogy negyven nap alatt sokan látták a Feltámadottat, amíg itt járt még közöttük. De hogy ezt valaki elhiggye, hogy ezt személyesen elhiggyük, hogy ennek az örömeivel és boldogságával menjünk el egyszer ebből a templomból, és így magunkra nézve is teljes bizonyossággal, ahhoz mégiscsak kellett valami, s kell ma is valami. S most ezt így mondom: egy találkozás a Feltámadottal. Ami lehetséges egy imádságban, egy csendes igeolvasásban, egy istentiszteleten, egy úrvacsorai közösségben, egy kórházi ágyon fekve, egy koporsó mellett állva, egy bocsánatkérésben, tulajdonképpen bárhol és bármikor. Végül is állhatunk az üres sír mellett is úgy, mint a zsidó főpapok, hitetlenül. Mint Péter, kétkedően. De állhatunk úgy is, mint János, aki látta az üres sírt, és hitt. S az is megtörténhet velünk, amit Jézus mondott Tamásnak: De igazán az a boldog Tamás, aki még csak nem is lát és mégis hisz. Hiszen mi Jézust test szerint itt nem látjuk – majd fogjuk látni mindnyájan, hívők, nem hívők, mindenki –, de éppen mert találkozni fogunk vele, azért hihetjük, hogy ő él.

Szabaduljon fel a szívünk minden fogságból, mert Jézus él és mi is élni fogunk. Szabaduljon fel a szívünk a megbocsátásra, akárkivel vagyunk is haragban, mert húsvét arról szól: mindent megbocsátott nekünk Isten. Szabaduljon fel a szívünk békességre, mert megbékéltette Isten magával ezt a világot. És szabaduljon fel a szívünk örömrre – ő de reánk férne –, mert a sír üres, nincsen ott, mert itt van. Feltámadott, él és találkozhatunk vele. Akarjuk-e?! Ámen.

Visky János

Kolozsvár–Bulgáriatelep

Én élek, ti is élni fogtok

Alapige: János 14,19b

Bibliolvasás: Márk 16,1–16

Újra húsvét van. Ma sem hallhatunk semmi újat, csak a régi húsvéti hírt, hogy Jézus él. Mit szólnátok ahhoz, ha ma reggel azzal a hírrel fogadnátok benneteket, hogy hajnalban a Házsongárdi temetőben föltámadott egy háromnapos halott. Lenne is erre riadalom, s azt mondanák némelyek: vagy elment az esze ennek a papnak, vagy valamilyen hamis hír áldozata lett. No, de hát ez történt az első húsvétkor. Nem csoda, hogy a tanítványok nem hitték az asszonyok szavát. Üres fecsegésnek, asszonyi locsogásnak minősítették a húsvét örömhírét.

Az asszonyok azt állították valami angyalfélek szava nyomán, hogy Jézus föltámadott és él. Testvérek, tudunk-e ennél újabbat mondani húsvétkor? Nem tudunk. S íme, mégis, erre a hírre ma is sok ember megmozdul. Lehet, hogy nem mindenki hiszi. Sok okos ember, köztük teológusok is, rég átutalták a feltámadást a mítoszok, az emberi fantázia világába. Szerintük a tanítványok is saját képzelgésük áldozatai lettek. Sehogy sem tudtak beletörődni abba, hogy elveszítették Mesterüket.

Volt már ilyen a történelemben. Annak idején, amikor Petőfi eltűnt a 19. század közepén a szabadságharc forgatagában, sokan nem akarták elhinni, hogy ez a daliás költő egyszerűen a halál martaléka lett. Még sokáig visszavárták. A rock-király, Elvis Presley halála után rajongóinak egy része nem tudta elfogadni halála tényét, s visszavárta őt. Hátha mégiscsak megjelenik. Mi is nehezen tudjuk elfogadni, hogy szeretteink, kedve-seink, akiket simogattunk, megöleltünk, akik annyi örömet szereztek nekünk, egyszer csak a koporsóba kerülnek, s kikísérjük őket a temetőbe, ahol feltartóztathatatlanul az enyészet martalékává válnak.

A tanítványok sem tudták elfogadni azt, hogy az a Mester, aki annyi csodát tett, akinek olyan nagyszerű tanításai voltak, akinek a közelében ujjongott a szívük, aki még halottakat is előhívott a sírból – nos, éppen Ő legyen a halál áldozatává. Sokan ma is úgy vannak ezzel, mint az első tanítványok. Asszonyi fecsegésnek, üres beszédnek minősítik a feltámadás hírért, amivel kétezer éve ámitja az egyház az embereket. A 21. század posztmodern embere nem veszi be az ilyen „zöldségeket” – mondják sokan.

Ugyanakkor a 21. század embere hisz a jósooknak. A civilizáltnak nevezett Németországban is egyre jobban virágzik az okkultizmus, a jóslás, a varázslás, s ennek egyre több áldozata van. A pénzt sem sajnálják kiadni reá, csak hogy valami különöset, izgalmasat mondjon az, aki állítólag a jövőbe lát, s titokzatos erők birtokában van, s aki tud valamilyen varázsszert az impotenciára, az üzleti csődre meg a szerelmi bánatra. Németország lakosságának alig 30%-a hiszi azt, hogy Jézus Krisztus feltámadt. A nagy többség ezt már rég átutalta a mítoszok és legendák világába. Ezért van már húsvéti győzelmi öröm helyett tavaszváró izgalom, piros tojás és nyuszi. Erdélyben is sokan már húsvétkor is az ünnepi ruhás felvonulásra és a töltött káposztára éhesek. Újra borozgatni lehet a haverokkal, s csak ennyiből áll a húsvéti ünneplés.

Nézzük meg, milyen mozgalmasság jellemzi a húsvéti evangéliumot. Jézus feltámadásának híre kimozdította a tanítványokat a zártságukból, a veszteségük fájalmából. Ady Endre mondja a *Szép húsvét* c. versében: „Krisztus támad és eszmél, / Odúkat és kriptákat pattant. / Van-e gyönyörűbb ennél?” Igen, ahol a feltámadott Jézus megjelenik, ott lehullnak a záruk, ott kripták és odúk nyílnak ki, ott az új élet csírája indul el győzelmes útján.

Egy mai teológus mondja: „Számomra nem az Eiffel-torony az igazi csoda, hanem az a parányi fűszál, ami feltöri a kemény talajt, s hegyes kis lándzsájával az égnek tör. Számomra nem a műholdak különös működése a csoda, hanem az a parányi tojás, amiből minden tavasszal élet bújik elő. Feltartóztathatatlanul újra és újra ránk köszön az élet csodája.”

Lehetne még számos képpel érzékeltetni az élet előtörését, annak mozgalmasságát. Nézzük csak a tanítványokat, az asszonyokat: hogy nyüzsögnek, jönnek-mennek, találkoznak, mondják tovább a hírt izgalomtól kipirult arccal. Egymás szavába vágva próbálják egymást meggyőzni: láttam, hallottam, ott voltam. Péter és János rohannak az üres sírhoz, látni, mi igaz abból, aminek hírért ezek a fecsegő asszonyok az imént hozták.

Ha nem így indulunk a húsvét csodája felé, akkor az egész ünneplésünk nem lesz egyéb, mint, ami sajnos, évről-évre ismétlődik. Mert sokszor nem hoz már izgalomba ez a hír. Ülünk megszokott módon, kifejezéstelen arccal húsvétkor is a templomban, talán magától értetődő egyhangúsággal és közönnyel fogadjuk a hírt, hogy Jézus él.

Testvéreim, a húsvét győzelme minden más eseményt meghalad. 1969-ben, amikor az első ember a Holdra lépett, azt mondta az amerikai elnök, Nixon, hogy az emberiség történetében a teremtés óta ez a legdöntőbb esemény. Billy Graham, a neves evangélista kijavította az elnököt: Nixon elfelejtkezett Jézus feltámadásáról, mert ez az ember Holdra lépésénél is nagyobb esemény, ami kétezer év óta új irányt adott az emberiség-

nek. E nélkül a világunk rettenetesen szegény lenne, nem lenne húsvéti fény, nem lenne remény, nem lenne bűnbocsánat, sem örök élet. Bármilyen hősöknek is tűnjünk, előbb-utóbb teljesen reménytelenül szembe kellene nézzünk a halál lavinájával, ami mindenkit maga alá temet.

Egy neves német teológus azt mondja, hogy nem a karácsony a legfontosabb a keresztyénség ünnepei között, hanem a húsvét, mert megszületni mindenki tud, de feltámadni már nem. Holott minden emberben ott rejtőzik a vágy, hogy legyőzze a halált. Amerikában van egy furcsa szekta. Négy száz tagja közül huszonnyolcan már lefagyasztatták magukat, abban a reményben, hogy amikor a tudomány még magasabb szinten lesz, kiolvasztják őket, s biztosítva lesz a hosszú élet számukra. A kionizmus azok valása, akik üdvösségüket a $-200\text{ }^{\circ}\text{C}$ mélyhűtésükben vélik megtalálni.

Én ehelyett inkább azt hiszem, hogy Jézus feltámadott és él, s az ő feltámadása nyomán nekem van örök életem, akkor is, ha a testem egyszer porrá lesz. Mert tudom, hogy az élet több, mint a test, és több, mint a kenyér, több, mint a látható és a megfogható. Az élet a látóhatárunkon túl kezdődik igazán.

Az a kérdés, hogy ennek az életnek a birtokában vagy-e már, kedves testvérem? Ha nem, akkor nem tudsz bölcsen élni. Amíg nem birtokolod a húsvéti győztes Életet, addig téged legyőz a bűn, a káros szenvedélyek, addig fogságában tart a kapzsiság, az önzés, a nagyravágyás, az emberi becsvágy és még sok gyalázatos dolog, ami előbb-utóbb tönkretesz. Eközben elveszíted a békességedet is, nem örvendhetsz igazán az életnek, mert nem látsz benne egyebet egy véres küzdelem-sorozatnál, ami egy nagy veszteségbe, a halálba torkollik.

Nos, testvéreim, ezért van az a sokféle véglet, amibe sok ember beleesik hitetlensége miatt. Mit nekem az élet, együnk, igyunk, holnap úgyis meghalunk – mondják sokan.

Bonhoeffer, a mártír német teológus mondja: Ahol elismerik, hogy a halál hatalma megtörtetett a Jézus feltámadása által, ahol a feltámadás csodája bevilágít a halál világába, ott nem ragaszkodnak már görcsösen az élethez, de nem is dobják el azt könnyelműen. Ettől a két véglettől akar megőrizni minket a mi Urunk, s ezért mutatkozik be nekünk ismételtelen a Feltámadott. Egy másik német hívő ember, Bodelschwing azt mondja: a húsvét fényében a föld titkai más megvilágításba kerülnek.

Ő, de boldog ember az, aki a húsvét napfényében jár, aki nem a veszteség, a kétségbeesés, a hitetlenség sötét vermében vergődik. A kis apró földi veszteségeket nem végzetes tragédiának minősíti, nem ragaszkodik görcsösen ahhoz, amit előbb-utóbb úgy is el kell engednie, mert Jézus által megragadta már az élet mélységes nagy titkát és drága ajándékát.

A húsvéti hit nélkül nincs keresztyénség, minden összeomlik. Nem véletlenül mondja Pál az 1Kor 15-ben: ha Krisztus nem támadott fel, akkor hiábavaló a mi hitünk, akkor a templomba jövésünk is öncsalás. Ha Krisztus nem támadott fel, akkor mi a legvisszatasztáltabb halottkultusz művelői vagyunk, mert egy halott Krisztus nevében gyűlünk össze minden húsvétkor, de minden vasárnap is. Ennél nagyobb örültséget nem látott volna még a világ.

De, mert kétezer éve áll a keresztyénség, s mert Krisztus nevére sok térd meghajolt már, sok szív megvigasztalódott és sok könny leszáradt már, ez mind annak bizonyítéka, hogy a keresztyénség rendíthetetlen alapja Krisztus feltámadása.

Billy Graham mondja: ha a keresztyénség ellensége lennék, egyenesen a feltámadást ostromolnám meg. Mert ezzel a keresztyénség szívét találnám el. Ez a mi rövid emberi életünknek a központja is. Ezért mondja Jézus: „Én élek, ti is élni fogtok!” De csak azok, akik hiszik, hogy Jézus feltámadott és él. Csak azok, akiknek elébe jött már ez a

Feltámadott. Úgy, mint a tanítványoknak, az asszonyoknak, vagy később Saulusnak a damaszkuszi úton.

Sokan láthatták a Duna tévében a Pál apostolról készült filmet. Milyen csodálatos az a jelenet, amikor különös mennyei fényben ragyogva megjelenik neki egy alak, s megvakul. Adyt is segítségül hívhatjuk, hogy szebben fejezzük ki magunkat e jelenetre utalva: „Megvakultak hiú szemeim.” Ez a baj, testvéreim, a hiúság, a vélt emberi nagyság tudata, a hitetlenség gögje, ezért nem látja sok ember a feltámadott Krisztust. Ó, ha egyszer megvakulnának hiú szemeink, hogy a fényest, a nagyszerűt lássuk, akkor lenne olyan fordulat az életünkben, mint a Sauluséban, s akkor mi is élhetnénk, mégpedig a szó igazi értelmében.

Hogyan sajátítható el a feltámadás hite? S hogyan építhetjük reá az életünket? Hogyan csünghetünk mi ezen a feltámadott Krisztuson, nemcsak egyszer egy évben, amikor illik eljönni a templomba, hanem végre minden vasárnap? Hogyan áradhatna be végre a húsvét fénye a mi életünkbe az egyszerű szürke vasárnapokon is?

Ó, ha ennek a feltámadott Krisztusnak az ereje a maga teljességében szétáradna bennünk, akkor három-négy alkalommal is megtöltenénk egy vasárnapon ezt a négyszáz férőhelyes templomot az ezerhétszáz tagú gyülekezetben. Mert nekünk egyre több kellene ebből az életerőből, ami ebből a feltámadott Krisztusból sugárzik.

Luther Márton a nehéz kísértései idején vett egy krétát, az asztalára, az ajtóra ráírta: „Vivit!” vagyis: „Ő él!” Amikor rákérdeztek a látogatói, mi az, sugárzó arccal válaszolta: Jézus él, s ha nem így lenne, akkor egy percig sem kívánnék élni. Egyedül azért, mert Ő él, élünk mi is általa. Amikor élete vége felé, sok csalódással kellett megküzdnie a reformáció harcaiban, felesége, a rendíthetetlen hitű és nagy hűségű Kata asszony egyszer egy kőfaragó mestert bízott meg azzal, hogy új bejárati kapukeretet készítsen. A kapuív külső és belső zárókövére ezt vésette: „Vivit!” Így a belépő és a kilépő is ezt olvashatta: „Ő él.”

Ó, ha ez a szívünkbe vésődne mélységesen, akkor sok nyomorúságtól mentesek lennénk. Az egész életünk új színt kapna. Akkor nem járnánk lógó orral a hétköznapijaink szürke útjait. Akkor a krisztusi öröm fölülmúlná a fociidrukkerek örömét, amikor kedvenc csapatuk győz. Fölülmúlná a lottó főnyereményét megütő milliomos ujjongását is. Miért engedjük mi, keresztyének a legnagyobb örömet az ilyen mulandó dicsőség birtokosainak? Hol van az a nyereségérzet a mi életünkből, amit ez az élő Krisztus hoz?

Talán mi is azt mondanánk védekezésül, amit Dosztojevszkij: „A kikerülhetetlen halál bizonyossága, s annak bizonytalansága, ami utána következik, ezek a világ legrettegetesebb félelemfaktorai.” A mi bibliai hitünk szerint azonban biztos, hogy nem a halálé, hanem Jézusé az utolsó szó. Ha ez nem így lenne, akkor én nem mernék feljönni erre szöszékre nemcsak húsvét vasárnapján, hanem egyetlen alkalommal sem. Nem lenne miről beszélnem.

Ha Krisztus nem élne és nem győzte volna le a halált, nem mernék egy koporsó mellett megszólalni. Mivel lehetne vigasztalni az embert? Dicsérni az enyészetbe hulló ember nagyságát? Vagy beszélni a nem létező dolgokról? Úgy szeretjük mi kisminkelni a halált. Felékesítjük a ravatalt, hogy eltakarjuk azt a durva valóságot, ami a koporsóban mutatkozik. Sírhantjainkat is olyan szépen fel tudjuk virágozni, s ki tudjuk világítani. Mindezzel csak magunkat ámtítjuk, hogy ne a halott viaszszínű arcát, meg a koporsót, hanem a virágokat lássuk, meg a gyertyafényt. Pedig ez nem űzi el a halál kriptaszagú homályát. Erre egyedül a Feltámadott szava és ereje képes.

Hadd kérjük végül egy mai költővel: „Virraszt velem a türelem, / s könyörög a kétegy és a hűség, / támadj föl már bennem, örök húsvét!” Ámen.

A Genezáret partján

Gyökössy Endre

III.

Növekedés emberségben*

Aki már járt az Őrbottyáni Egyházi Gyermekeotthonban, az sohasem felejt el az ott látottakat. Olyan emberkéek élnek ott, akiknek megszületését éppen olyan boldogan várhatták a szüleik, mint talán a miénkét, s csak később derült ki róluk, hogy valahol megakadtak fejlődésükben. Testileg vagy szellemileg törpék maradtak. Amikor ott jártam, láttam egy látogató szülőt kijönni; míg élek, nem felejttem el azt a szomorú arcot.

Talán nem túlságosan erőltetett a hasonlatom, ha megkérdem: Vajon mit szól a mi életünkhöz az Atyánk és az Anyaszentegyházunk? Tudom, emberileg szólok – de nem jelentünk-e valamiféle fájdalmat mennyei Atyánk és földi közös Édesanyánk számára? Hiszen előfordul, hogy megszülettünk a Lélek által is – mégis olyanok vagyunk, amilyenek. Valahol, valamikor megrekedtünk növekedésünkben, s ha most egy angyal látótóvá tenné a bensőnket – talán olyannak látszanánk, mint az Őrbottyáni intézet lakói...

Mert ha az ima valóban a Lélek lélegzetvétele – mi fuldoklunk.

Ha az Ige valóban az élő víz és a mennyei kenyér – akkor mi tragikus módon alultápláltak vagyunk. Ha bizonyágtétel a hangunk – akkor mi némák vagy igencsak beszédhibásak vagyunk, hebegünk és dadogunk.

Ha Jézus megtöretett testének és vérének rendszeres vétele valóban a lelki be- és kimosakodásunk – akkor nem fertőzünk-e már messziről tisztátalanságunkkal?

Ha egy élő gyülekezet a nagycsaládunk, ahol Jézus szavaival fivéreink, nővéreink és anyánk élnek – nem vagyunk-e mégis árvák, magányosságunkra panaszkodók?

És folytathatnám lelki-szellemi csonka-bonkaságunk és fogyatékoságaink felsorolását.

Am mégis van örömhír, evangélium: az Őrbottyániak és mi közöttünk az a különbség, hogy az ő fogyatékoságuk, megrekedtségük szinte végleges – a miénk nem!

Ha elfogadjuk a diagnózist, van gyógyulás – van növekedési lehetőségünk lélekben és szellemben. S azzá lehetünk, akinek Isten elgondolt bennünket: Atyánk és Anyaszentegyházunk felnőtt, minden tekintetben nagykorú gyermekeivé. Olyan emberek lehetünk, akik míg Isten felé növekednek, maguk felé is növekednek mindhalálig.

Ezért vegyük sorra előbb említett torzulásainkat, fogyatékoságainkat!

Azt mondtuk: *a lélek lélegzetvétele az imádság, s mi fuldoklunk vagy időnként levegő után kapkodunk.*

Volt egyszer egy idegalapon asztmás, sípolva-fuldokolva lélegző ismerősöm, akit egy hívő orvos megtanított helyesen lélegezni, megfelelő relaxációs (lazító) gyakorlatokkal. De ugyanakkor megtanította lélek-zeni is: csöndben maradni, meditálni, Jézusra koncentrálni, Őrá hangolódni. Gyakorlata ilyen imával kezdődött:

Belégzés: – *Uram Jézus!*

Kilégzés: – *Gyógyíts engem!*

Majd ismét: – *Uram Jézus! – Maradj velem!*

Egy év alatt a beteg szinte tökéletesen meggyógyult testileg is, lelkileg is. Ha úgy érzi, valamilyen stressz vagy izgalmi állapota miatt kezdődik a nehéz légzése, tüstént

* Gyökössy Endre: *Mélysegeken át – az öröm titkáig*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

elvonul pár percre – és imádkozik, LÉLEGZIK. Kilélegzi önmagát és belélegzi a *Lelket*. Tessék megpróbálni!

Azért vagyunk lelkileg alultápláltak, mert nem élünk eléggé és elégszer az élő vízzel és élő kenyérrel. Jézus Szavával és Testével – Vele magával.

A nyáron, a Balaton mellett pihenve vagy fél óráig figyeltem valakit, aki begyalogolt a sekély vízbe, s ahol már térdéig ért, ott megállt. Állt, állt és állt. Kezével időnként lenyúlt a vízbe és valamicskét magára locskolt a nagy melegben. Aztán lassan megfordult és kicammogott. Később is láttam: éppen egy lángost majszolgotott. – Ez az ember jutott az eszembe most, mert hozzá hasonlóan élünk mi is az élő vízzel: térdig belepancsikálunk, de mélyebbre már nem megyünk! Aztán néhány falat lángos... Cso-da-e, ha lelki bordáink úgy kiállnak, mint az aszály sújtotta afrikai vidékeken a néger gyermekeké?...

Komoly dolognak érzem, ha valaki naponként olvassa a Bibliaolvasó Kalauz igéit. Még komolyabbnak, ha nem egyedül, hanem házastársával, családjával, s imádságban válaszolnak is a beszélő Istennek. Mert Ő az Igében tud szólni. – De szeretnék valamit csöndesen megkérdezni: Mikor olvastunk el egyvégtében és nagy figyelemmel egy egész bibliai könyvet? Egy-egy evangéliumot? Egy levelet? Azt már valóban alig merem megkérdezni: az egész Bibliát egyszer, egyetlen egyszer elolvastuk-e?...

Édesapám kálvinista ember volt mindig – de hatvanöt éves korában mégis megtért és újjászületett. Ez úgy történt, hogy azért olvasta végig a Bibliát, hogy kijegyzetelje belőle a megtérések történeteit. Mire mindent kiírt: maga is új életet kezdett. Vadonatújat. Tíz évet élt még ez után.

A bizonyágtétel a hangunk. Ha létezik is „néma levante” (csak színdarabban), néma keresztyén nincs! Vagy ha igen, akkor ő még nem keresztyén.

Egy evangélizáció utáni „magszedegetésre” gondolok, ahol sokan álltak fel és tettek bizonyosságot. Majd csönd lett. Akkor azt kérdeztem:

Történt-e még köztünk valami jó dolog?

Valaki lassan felállt, majd sírva, szinte zokogva csak ennyit mondott:

Velem történt.

Engem ez a két szó rendített meg a legjobban. Ettől kezdve az illető megszólaló tanítvánnyá lett, és életével is azt mondta, amit szavával.

Vajon telik-e majd tőlünk kellő időben, megfelelő helyen, valaki felé egy jó szó?

A Jézus Krisztus teste és vére szent jeleivel való élésről most csak annyit: Ő azt mondta: *Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.* Ha valaki félvállról veszi és nem cselekszi ezt – az nemcsak nem növekszik, hanem zsugorodva mást is zsugorít. Megbetegít – amint tenné az a sebészorvos, aki úgy műtene, hogy nem mosakodna be előtte és nem mosakodna ki utána.

Valaki egyszer azt mondta: Az úrasztalához mindig görnyedten jövök, de aztán felgyenesedve lépek ki a templomajtón. – Nyugodtan mondhatta volna: *megnövekedve.*

Másvalaki pedig egyszer azt mondta, szerinte a nagy templomok ünneplő gyülekezetei inkább *közönség*, ahol senkit nem illik megszólítani, „zavarni” A kis templomokban alakulnak ki a közösségek, a személyes kapcsolatok; az ilyen gyülekezet már nagycsalád. – Egy, a férje után majdnem utánahaló özvegyasszony mondta: Már nem élnék, ha nem járhatnék a mi kis templomunkba: itt szólnak hozzám, érdeklődnek irántam; ha beteg vagyok meglátogatnak, ellátnak evangéliumi szellemű olvasnivalóval. Ez a hely olyan számomra, mint palántának a melegház. – A zsolttáros szava jutott eszembe: *Palánták ők az Úrnak házában, a mi Istenünknek tornácaiban virágzanak* (Zsolt 92,14; Károli ford.). De nemcsak virágzanak: növekednek is és jó gyümölcsöket teremnek.

Az önmaguk és Isten felé növekedni kész embereknek írja Péter a második levele végén: *Növekedjete a kegyelemben*. Egyszerűbben: naponként csodálkozzatok rá Isten kegyelmes jóságára! – Egy nyolcvan felé járó barátom mondta nemrég: Azon csodálkozom legjobban, hogy még *csodálkozhatom*. Hát nem kegyelem ez? Valóban az!

Péter apostol figyelmünkbe ajánlja ezt is: *...és növekedjete az üdvözítő Jézus Krisztus ismeretében*. Budai Gergely fordítása szerint: *megismerésében*. Hogyan lehet Őt megismerni? Úgy, hogy bemutatkozunk Neki, méghozzá *annak, akik valóban vagyunk*; és akkor Ő is be- és megmutatkozik. Péter is így tette az első nagy találkozásnál, a nagy halálatnál: *Menj el tőlem Uram, mert én bűnös ember vagyok*. S Jézus ettől kezdve egyfolytában növeli Simont – Péterre, kösziklává, emberhalásszá növeli.

Illyés Gyuláról írta egy kortárs a nekrológiájában: *Halála pillanatáig növekedett emberségben*. – Miért ne gondolhatna egyszer valaki így ránk: még a halálán is túlnőtt, mert már itt elkezdődött az örök élete?...

Alighieri Dante és Pontius Pilátus

*Aki az eke szarvára teszi a kezét és hátratekint,
nem alkalmas az Isten országára. (Lk 9,62)*

Az olasz költő, Alighieri Dante (1265–1321) *Isteni színjáték* című művében leírja a kárhozat felé vonuló, elveszett emberek végtelenül hosszú sorát. Az elveszett emberek élén a római helytartó, Pontius Pilátus megy, aki Kr. u. 26 és 36 között volt a Római Birodalom helytartója a Szentföldön. A római császár, Tiberius unokája volt a felesége, akit Claudia Proculának hívtak, és aki őt a Mt 27,19-ben óvta attól „az igaz embertől”. Pilátust annyira megragadta Jézus dicsősége, hogy így kiáltott a tömeg felé: „ECCE HOMO – Íme, az ember!” Egészen közel állt Isten Fiához, és érzékelte, hogy Ő „mégis” király (Jn 18,37). Megijedt, amikor a zsidók azt kiabálták neki, hogy az Úr Jézus Isten Fia (Jn 19,7), mert a római-görög istenek világából tudott valamit a félistenekről és istenfiakról. Ezért háromszor jelentette ki a zsidó néptömegnek: „Én nem találok benne semmi bűnt” (Jn 18,38; 19,4.6; Lk 23,4.14.22). Jelül, hogy nem kíván bűnt elkövetni Isten Fia, Jézus Krisztus ellen, az egész nép előtt megmosta kezeit (Mt 27,24), majd mégis elítélte az Igazat.

Erre gondolt Dante, a költő: Pilátus mindazok vezetője, akik túlságosan is ügyesen elmennek Jézus mellett. Ez a Pontius Pilátus a gyávákhoz és a határozatlanokhoz, a lelkiismeretükben megingókhoz, a habozókhoz, a szívében fölébredtekhez és megszólitottakhoz tartozott, de egy hajszál elválasztotta attól, hogy Jézus mellett döntsön, Isten Fia ellen fordult. Pilátus ezzel azoknak az elveszetteknek a típusa, akik elmulasztották azt az egyedülálló alkalmat, hogy elfogadják az Úr Jézust. Pilátust ma sokan követik a kárhozatba, mert nem akarják felfogni, milyen páratlan kegyelmi időt ajándékoz ma nekik Isten. Pál így szól hozzánk a 2Korinthus 6,1–2-ben: „Íme, itt a kellemes idő! Íme, itt az üdvösség napja!” Jöjj most a bűnösök Üdvözítőjéhez, mielőtt késő lenne a számodra!

Alkalmi prédikációk

Bibliaóra

Móra László Tibor

Kajántó

Az önkontroll a beszédben

Alapige: Efézus 4,29–32

Az elmúlt alkalommal arról szolt az ige, hogy kettösség van az ember beszédében. Ott van az áldás és ott van az átok. Ezt a kettösséget kell megszüntetünk, hogy az emberi beszéd tiszta, egyenes és szép legyen. Hogyan tudjuk ezt az állapotot megszüntetni? A mai ige erre tanít meg minket. Ne legyen bomlasztó beszéd a ti ajkatokon. A Károli-fordítás nagyon durván fogalmazza ezt meg: „Semmi rothadt beszéd a ti szátokból ki ne származzék.” Olyan, ami valamit meg tud fertőzni, beteggé tud tenni.

Mit jelent bomlasztani? Hadd mondjak el egy egyszerű példát. Egy épületet szépen rendbetettek. Kívül újra levakolták, lefestették. Gyerekek játszottak az épület közelében, és az egyik nekitámasztotta a biciklijét a falnak. Nem nagy dolog, de a falon egy kisebb horzsolás látszott. Messziről nem is lehetett észrevenni. A gyerekek naponta oda mentek játszani, és mind többen jöttek biciklivel. Mindenki a falnak támasztotta a biciklijét. Egy pár hét után már jól láthatók voltak a nyomok a falon. Lassan az épületen kezdett meglátszani a vakolat. Majd az is lekopott és a csupasz téglá maradt. A gyerekek nem csináltak semmi rosszat. Nem kaparták a falat, nem verték le. Csak naponta odatámasztották a biciklijüket, ugyanarra a helyre.

Bomlasztó beszéd. Mit tudunk beszédünkkel bomlasztani? Kapcsolatokat, közösségeket, azt, ami úgy néz ki, hogy működik. Ami szépen fel van építve, jó és hasznos. Mert ilyen az ember. Sokszor akarattal, vagy sokszor akarata ellenére egy kicsit lehorzsol egy kapcsolatról vagy egy közösség életéből.

Hogyan teszi meg ezt az ember? Sokszor kibeszél más, vagy valótlanúságot állít, nem hazudik, csak kicsit ferdíti az igazságot, annak egy részét elmondja, más részét elhallgatja vagy félremagyarázza. A védekezése az, hogy én így értelmeztem az egészet. De az ige arról is beszél, hogy ott van a düh, harag, lárma a beszédben. Ezek is bomlasztanak.

Egy szülő mesélte egyszer, hogy a fia nagyon rossz volt. Feleselt, kiabált, verekedett. Már mindent megpróbált, hogy fékezze, de nem ment. Fáradtan érkezett haza a munkából, és pihenni akart, a gyerek ellenben hangoskodott. Minden nap feszült volt a hangulat, ő mindig rászólt a gyerekére, hogy fogja már be a száját, ne hangoskodjék. Hosszú ideig így ment, eljutottak addig, hogy ha egymáshoz szóltak, akkor csak vita, veszekedés és kiabálás volt kettőjük között, amíg egyszer valaki rá nem kérdezett, hogy nem gondolja, hogy tőle tanulta a hangoskodást a gyerek? Próbálja meg szép szóval megértetni vele, hogy nem így kell beszélni, és ő maga mutasson jó példát. Ez után kezdte kontrollálni magát a szülő, és nem kiabált rá a gyerekére, nem válaszolt mérgeesen, ha az feleselt. Eleinte nagyon nehéz volt, de hosszú és türelmes munka után újra megtalálták a közös hangot, és elmúlt a vita meg a feleselés.

Miért ilyen az ember? Mit ér el azzal, ha így bomlasztja a kapcsolatokat? Előnyhöz jut valamiben? Mert látják, hogy ő az, akinek a legnagyobb a hangja, akitől mindenki

félhet? Megváltozik mások szemében? Lehet, de nem pozitívan. Lehet, hogy pillanatnyi előnyre tesz szert, de az hamar semmivé válhat. Ördögi kör ez. Hogy fenn lehessen tartani a látszatot, mind mélyebbre és mélyebbre kell menni a bomlasztó, rothasztó beszéddel.

Az az ember, aki ezt teszi, egyfelől nem tudja kontrollálni a beszédét, másfelől meg elfelejtkezik a hatodik parancsolat magyarázatáról: „felebarátomat sem gondolatommal, sem beszédemmel, sem magaviseletemmel, annál kevésbé cselekedetemmel, vagy magam, vagy mások által bosszúsággal ne illessem, ne gyűlöljem, meg ne sértsem, vagy meg ne öljem...”

E mellett ott van a Hegyi Beszéd is, ahol maga Jézus tanítja a sokaságot arra, hogy a beszéddel meg lehet ölni a másikat: ha valaki azt mondja felebarátjára, hogy bolond, méltó a főtörvényszékre, meg a gyeheña tüzére (Mt 5,21 skk.)

A szót nem mindig tudjuk használni, vagy lehet, hogy rosszul használjuk. Ekkor pedig fegyverré válhat, amivel a másikat megbánthatjuk.

A mai íge azonban egy másfajta „szóhasználatra” tanít. Kontrollálni kell azt, amit kimondunk. Nem azért, mert ott vannak azok, akik rögtön továbbmondják, jelentik szavainkat, hanem azért, mert Isten ezt várja tőlünk. Jó mederbe kell terelni szavainkat, hogy azok ne bomlasszanak, hanem építsenek és áldást hordozzanak.

Mit jelent a szó általi építés? Miket építhet a szó? Hidakat, kapcsolatokat emberek között. Köztem és felebarátom között. De hidat épít felfelé is, Isten felé, amikor nem átkozódással emlegetem az ő nevét, hanem tisztelettel.

Hidakat emlegettem. Sokszor nagyon törekenyeknek tűnnek ezek a hidak. Olyanoknak, amiket elsodorhat az ár. Mégis ellent tudnak állni az áradásnak, a viharnek, a szélnek, ellent tudnak állni földrengéseknek. Azért, mert alapjuk van. Az emberi szónak is alapja kell legyen. Az alap pedig nem más, mint amire építhet. Amit megtanult Istentől, az ő szavából. Említettem a példát a szülővel. Amikor az jó példát mutatott a gyerekeknek, elmaradt közöttük a veszekedés, mert a gyerek leutánozta a viselkedését. Isten gyermekeiként nekünk Őt, a mennyei Atyát kell leutánoznunk. Ne az menjen ki a szánon, ami bomlaszt, hanem önfegyelemmel legyőzve azt, és legyőzve ezzel együtt önmagunk lázadó, bűnre hajlamos énjét, próbáljunk Istennek megfelelő, építő, áldásos dolgokat mondani.

Építenünk kell azokat a kapcsolatokat, közösségeket, ahol ez a fontos. Ennek pedig az a következménye, hogy olyan környezetben leszek, legyen a gyülekezet, család, munkahely, baráti társaság, ahol szavainkon keresztül megjelenik a szeretet, megjelenik az áldás. Ne a rossz közvetítőivé váljunk, hanem a jónak hordozóivá. Ámen.

Vitaindító kérdések:

– Mit jelent számomra az önkontroll a beszédben? Gondolkozzunk el azon, hogy személyesen mi az, amit le kellene győznünk, hogy ne bomlasztó beszéd származzon a szánkából!

– Milyen lehetőségem van arra az életemben, hogy szavaim építőek legyenek és áldást közvetítsenek?

– Mit tudok tenni, ha ezt a beszédet nem akarják elfogadni?

Rádioprédikáció

Ötvös József

Marosvásárhely–Vártemplom

Húsvéti köszöntés

Alapige: János 20,19

A feltámadott Jézus első látogatásának köszöntésével köszöntöm ünneplő erdélyi magyar népünket: „Békesség néktek!” (Jn 20,19) Ezt a máig zengő krisztusi köszöntést akkor hallotta először a világ, amikor a zárt ajtók mögött még féltő és szomorkodó tanítványok előtt megjelent a Feltámadott. Azóta ünnep mifelénk a húsvét.

Minden kiemelt ünnepnapnak megvan a maga sajátos hangulata, és attól emlékeztet. Túlnyomórészt sikerekre, győzelmekre emlékezünk, néha kudarcokra, és emlékezõ ünnepeinkben lassan felsorakozik mögöttünk népünk történelme, kétezer év keresztyén útja. Ebben az emlékező ünnepsorozatban legizgalmasabb a húsvét örökköld csodája. Meg is szólal a mai ember kedves kérdése: mi a titka, mi a varázsa e közel kétezer éves ünnepnek ma, itt, Erdélyben?

Azt hiszem az a valóság élte ma is az itt élő embert, hogy a hihetetlen válik húsvétban hihetővé, a lehetetlen lesz lehetségessé. A német egyházi emberek által összeállított bibliaolvasó kalauz (Losungen 2009) ez évi evangéliumi üzenete erősíti meg mindezt, amint a gazdag ifjú történetének végén Jézus kimondja a nagy igazságot: „Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges.” (Lk 18,27) Így lesz a húsvét igaz csodája egy isteni válasz a földi, emberi cselekedetre.

A felmagasztalt Krisztus mondja, üzeni a mindenkori világnak a Jelenések könyve titokzatos hangulatában: „halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké”. (Jel 1,18) Aki ezt a krisztusi feltámadás-csodát elhiszi és átéli, az az örökkévalósággal találkozik, mert akinek szívén és lelkén átvonul ma ez a húsvéti üzenet – „élek örökkön-örökké” –, azt az örökkévalóság érintette meg. Az a húsvét igazi győzelme, hogy aki fölött látszólag győzött a nagypénteki halál, az húsvét hajnalán átlépett az örökkévalóságba, a végtelenbe. És ez az új élet, a húsvét utáni idő már egészen más, mert addig a halál volt a legnagyobb földi hatalom, hiszen a véget jelentette, de Jézus feltámadása után az már nem a vég, így az élet lett a nagyobb és az erősebb.

Isten ezt a győzelmet nem adta ingyen a világnak, az emberiségnek. Az új idő és új élet ára ott fénylik a Golgota hegyén, egy keresztre felírva: „elvégeztetett” Mivel Isten Fia, az Úr Jézus Krisztus nem torpant meg a kereszttel, és nem állt meg a Golgota felé felfelé, ezért az Ő kezében van a te életed megoldása. Így is mondja: „nálam vannak a halál és a pokol kulcsai” (Jel 1,18). Ez élte a hívő ember ünnepét és ünneplését közel kétezer év után is, mert hétköznapi néphiedelmünk alapján a sír magába zár, és onnan még egyszer kijutni csak akkor lehet, ha valakinek kulcsa van hozzá. A megdicsőült Krisztus király húsvéti megjelenésében vallja meg: „nálam vannak a halál... kulcsai” Minden húsvét ünnepében egyet kattan a halál lakatja, egy pillanatra felnyílik a mennyország kapuja, hogy földre érkezve megszólaljon Jézus biztató szava: „Én élek, és ti is élni fogtok.” (Jn 14,19) Vörösmarty Mihály szózat hangulatát idézi a húsvéti evangélium, amikor leírja, hogy a sírt, az üres sírt népek veszik körül, meglepődött asszonyok, csodát látott férfiak, s a sír fölött már végigzúg az angyalének szép szava: „Nincs itt, hanem feltámadott.” (Lk 24,6)

Ma ezt zúgják az erdélyi harangok a Mezőségen és a Maros mentén, Székelyföldön és a többi vármegyékben; templomból jövet egymásra köszönnek ismerősök és ismeretlenek, s egy nagy ünnepi gyülekezetté formál mindnyájunkat a feltámadás boldog átélése. Ennek a boldog, ünneplő gyülekezetnek élő tagja most minden ember, akinek lelkében megszólal Jézus húsvéti köszönése: „Békesség néktek!” Ámen.

Keresztelési igehirdetés

Ferenczi Lajos
Sövényfalva

Belekeresztelve a Szentháromság Isten gondviselésébe...

Alapige: Máté 28,18–20

Máté evangéliumának záró része ez az ige. Három fontos megállapítást tartalmaz, ami Jézus munkájából, mindabból, amit földi élete során és a kereszten megvalósított, következik. Maga Jézus fogalmazza meg ezeket.

1.

Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.

Ez nagyon fontos megállapítás.

Hatalma van valaki/valami fölött. Olyan hatalom, amelyet valaki joggal gyakorol.

A fazekasnak hatalma van arra, hogy az agyagból akarata szerint ezt vagy azt alkosson, formáljon. Az agyag teljes mértékben a fazekas kezében van, teljes mértékben a fazekas akaratától függ, hogy mi lesz belőle. E jelentésárnyalat szerint a mennyet és a földet illetően ez a hatalom most Jézus kezében van.

Képesség, erő, hatalom – az aktív jelentésváltozata e fogalomnak, az a tartalom, amely a cselekedetben nyilvánul meg. Például Jézus felhatalmazást adott a tanítványoknak az ördögök kiűzésére. Jézusnak Istentől kapott hatalma tanításában és cselekedeteiben szemlélhető.

Felhatalmazás, teljhatalom, megbízás, megbízatás – e jelentésárnyalat utal az illetékeségre és képességre; a meghatalmazásra és az erőre, ami a megbízatás kivitelezéséhez szükséges. A felhatalmazás és a hatalom egyformán benne van ebben a megjelölésben. Izráel vallási vezetői és hivatalos főhatósága kulcsfogalomként használták Jézust illetően, amikor küldetésének eredete felől érdeklődtek: ki adta neked a felhatalmazást és a hatalmat? Ez a felhatalmazás a feltámadás után kiterjed mennyre és földre, ami nem más, mint a teljes teremtett világ.

Amint előbb utaltam rá, nagyon fontos megállapítás ez.

A világ Jézus kezében van, és hatalma van felette, amint hatalma van a fazekasnak az agyag felett.

Jézus hatalma ebben a világban aktív hatalom – Jézus ma is gyakorolja ezt a hatalmat. Tanításában és abban, hogy ma is képes cselekedni a benne hívő emberek életében. Ez a hatalom folyamatosan tapasztalható.

A felhatalmazást, teljhatalmat, megbízást és a hozzá szükséges erőt Istentől kapta, hogy jogosan gyakorolja azt az egész teremtett világban: mennyen és földön.

Ezen a területen Jézus a teljességet birtokolja: minden hatalom neki adatott.

Elsősorban tehát az a fontos, hogy a szülők, keresztszülők, de nemcsak, hanem az egész gyülekezet így ismerje Jézust, így ismerje azt, aki ígérete szerint nemcsak a galileai hegyen van jelen, hanem ott van azok között, akik ketten van hárman összegyűlnek az ő nevében. Jézus tehát minden istentiszteleten, a sákramentumosan is élő személyként van jelen, és azt akarja, hogy a gyülekezeti közösség, szülők és keresztszülők úgy lássák őt, ahogy ő valójában van. Annak lássák, akinek ő saját magát szavakban: nekem adatott minden hatalom. A keresztlésnek ez az alapja. Álljatok erősen ezen az alapon!

2.

Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve...

A keresztlésről tudunk meg fontos dolgot ebből az igéből. A keresztlés aktusa ennek az ígének a fényében nem más, mint az a cselekedet, amikor a tanítványok a Jézustól kapott parancsot, megbízatást teljesítve, a nem-tanítványokat tanítványokká teszik. Egy olyan külső cselekedet, amellyel a tanítványok munkája nyomán azok, akiket megérintett az ige, kifejezik: mostantól fogva Jézusnak a követője vagyok. Az Újszövetségben ez a külső cselekedet esetenként különbözőképpen mutatkozott meg: némelyek elhagyták a halászatot, mások a vámszedő asztalt, mások egyszerűen társultak ahhoz a közösséghez, amelyet Jézus kiválasztott magának. Ennek fényében elmondhatjuk: a keresztlés egy olyan lelki-szellemi tartalommal bíró cselekedet, amelyben ezt a lépést fejezi ki az ember: elhagyja a régi életet, közösségre lép Jézussal és azokkal, akik Jézussal közösségben vannak.

Ezt nem lehet belemagyarázni a gyermekkeresztlésbe. De ez nem gond – mert ott lehet a szülők szívében, akik meglátták Jézusban azt, akinek adatott minden hatalom, és ezért szülői szeretetük és felelősségérzetük arra indítja őket, hogy gyerekeiket már csecsemőkorban egy olyan közösség tagjává tegyék, akik között felnőttként ugyanezt meglátja Jézusban.

Csak félve kérdem: igaz-e ez a szülőket, keresztszülőket, keresztlői istentiszteleten résztvevő közösséget illetően?

Hova keresztléni?

Itt a keresztlés eredeti görög szavából kell kiindulni, ami bemezítést jelet. A bemezült embert teljesen körülfogta a víz. Ez azonban jelképe, kiábrázolása volt annak, hogy az illető ember most teljesen belemerül az Atya, Fiú, Szentlélek nevébe – ami egy azzal, amit Jézusról mond Keresztlő János: én vízzel keresztlelek, vízbe meríttek, de aki utánam jön, az Szentlélekkel keresztlé, Szentlélekbe merít, ami meglátásom szerint a mindenható Isten jelenlétét jelenti az őt hittel megragadó ember életében. Mégpedig azt a fantasztikus jelenlétet, amely nemcsak betölti az embert, hanem körül is fogja. A 139. zsoltár ezt mondja: „Uram, te megvizsgálász és ismeresz engem. Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra. Még nyelvemen sincs a szó, te már pontosan tudod, Uram. Minden oldalról körülfogtál, kezedet rajtam tartod. Csodálatos nekem ez a tudás...” (1–6) Az Úrnak, a 23. zsoltár Pásztorának csodálatos jelenléte és gondoskodása annak az embernek az életében, aki hisz benne, aki személyes Pásztorának és Urának vallja őt. Ezt jelenti: belekeresztléni, belemerítetni az Atya, Fiú és Szentlélek nevébe.

Ha hiszel, és ha hittel keresztlés, akkor ebben a cselekedetben tulajdonképpen ezt akarod a gyereket illetően, hogy amiképpen téged betölt és körülvesz Isten jelenléte, ugyanúgy töltse be és vegye körül a te gyereket is Isten ereje, s adott ponton a gyerek majd tudjon tudatosan, boldogan, felszabadultan, a Szentlélek általi örömmel dönteni e mellett az állandó és csodálatos isteni jelenlét mellett.

Jézus itt a tanítványi élet megélésének a módjára is rámutat. Meg kell tanítani az embereket arra, hogy megtartsák mindazt, amit ő parancsol.

Azt kell meglátni ebben, hogy a tanítványi élet egy megvalósítandó élet. Azáltal élem meg tanítványi mivoltomat, hogy megtartom Jézus parancsait. Elméleti és gyakorlati része van ennek. Az első zsoltár azt mondja a boldog emberrel kapcsolatban, hogy Isten Igéjéről gondolkodik éjjel és nappal; Józsuének egyenesen parancsba adja Isten, hogy foglalkozzon azokkal a dolgokkal, amelyeket Mózes leírt, és gondolkozzon azokról éjjel és nappal; Pál az Újszövetségben azt írja: Krisztus beszéde lakozzon bennetek gazdagon. Megtartani annyit jelent, minél jobban megismerni, elsajátítani, az emlékezetben frissen megtartani az ígét. És jelenti azt is, hogy ezt az igei ismeretet alkalmazza az ember a mindennapi életében.

Ismét a felnőttek felé fordulok.

Tanítványai vagytok-e így Jézusnak? Mert a tanítványság vagy ezt jelenti, vagy pedig ami nem ez, az nem is tanítványság. Itt ebben az igében Jézus azt az akaratát fejezi ki, hogy ti így legyetek a tanítványai, s majd, amikor a megkeresztelt kisgyerek dönteni tud, ugyanígy legyen Jézus tanítványa.

3.

Veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.

Ez az ígétet garancia arra, hogy ha valaki rááll a tanítványság útjára, az végig is fog menni rajta. Nem teljesen sima ez az út, ugyanis egyenlő magával az étellel, amit ezen a világon élünk meg. De aki rááll erre az útra, azzal az emberrel és családdal Jézus együtt van az út végéig.

Ha rajta vagytok, ha ráálltok erre az útra, az, akié minden hatalom, nektek is ezt ígéri: veletek vagyok, hogy mint szülők, keresztszülők végig tudjatok menni rajta, és az én parancsolataim, igéim szerint megélt életeteket, munkátokat, családi együttéléseteket, és nem utolsó sorban ennek a kisgyereknek a nevelését jelenlétem védelme, biztonsága, békessége és áldása töltse be. Ámen.

Esketési igehirdetés

Bálint Csaba
Erdőcsinád

Jézus is melléjük szegődött...

Alapige: Lukács 24,13–16

A felolvasott ige már megszokottan húsvéti, hisz mindig a feltámadás ünnepeén olvassák fel a lelkipásztorok a gyülekezetekben. Ennélfogva ismerős is, mert többszöri olvasás és meghallgatás után már azt is tudjuk, hogy az emmausi tanítványok története hogyan ér véget. De most, ez alkalommal ugyanez az ige egészen más megvilágításba kerül és két fiatalnak, egymásra találó léleknek az útravalója.

A történet szerint két tanítvány indul Jeruzsálemből Emmausba. Gyalog mennek. Hosszú utat kell megtenniük. Ez az út, mely hatvan futamnyira van Jeruzsálemtől, most a ti életutatok, ifjú testvéreim. Hosszú út, melyet ketten kell megtegyetek és nem tudjátok, hogy milyen viszontagságokon át vezet a ti utatok. Elindultok, de nem tudhatjátok,

hogy megtehetitek-e együtt mind a hatvan futamnyi távolságot. Az embert élete útján annyi nehézség, annyi bánat, keserűség, megpróbáltatás éri. Így sohasem tudhatja, hogy mikor ér véget ez az út. Az is megtörténhet, hogy ennek az útnak csak a felét, vagy háromnegyedét tudjátok együtt megtenni. A halál igen sok embert hagy manapság özvegyen, de nektek akkor is tudnotok kell tovább haladni az életetek útján, még egyedül is! Mi csak reménykedni tudunk abban, hogy mindez nem így lesz és nem kell majd egyedül maradnotok, de Istennél van a mi életünk megszabott határa.

Mindenki abban reménykedik, hogy végigjárhatja a maga életútját. És nem egyedül, hanem élettársával, párjával. Éppen ezért, mivel mi csak reménykedhetünk ebben, szükség van arra, hogy mikor indulunk, illetve indultok – kedves ifjú testvéreim –, akkor Valaki ott legyen veletek és elkísérjen titeket ezen a hosszú úton. Isten az, aki biztosíthat titeket arról, hogy ti nemcsak elindultok, hanem meg is fogtok érkezni majd egyszer az út végére. De ahhoz nektek nagy hitre és reménységre lesz szükségetek! Pontosan a hit és a remény volt az a két lelki kincs, amit ez a két tanítvány elveszített, amikor elindultak Emmaus felé. A történet arról tesz bizonyosságot, hogy ez a két tanítvány még mindig a nagypéntek szomorú eseményeit őrzi emlékezetében és semmiképpen sem tudnak a megterhelő gondoktól és gondolatoktól megszabadulni. Elveszítették a reményt is és a hitet is, mert csak Jézus halála és keresztre feszítése foglalkoztatta őket. „Pedig mi abban reménykedtünk, hogy ő fogja megváltani Izráelt!” – mondják letörve és szomorúan a tanítványok. Így hát, amikor útközben beszélgetnek, egy idő után a beszélgetésük civakodásba, vitába vált át. Az a feszültség, ami felgyűlt ezekben az emberekben nagypéntek után, most meglátszik minden emberi arcvonáson és gesztuson, és érezhető minden egyes kimondott szóban. Mivel a beszéd, a szó az ember gondolatainak kifejező eszköze, így nektek is nagyon vigyázni kell ifjú testvéreim arra, hogy mikor, mit és hogyan szóltok és beszéltek. A közös életetek útján majd el fog jönni az az idő, amikor titeket is megpróbál majd minden földi gond és nyomorúság, emberi harag és feszültség. És hiába mondaná bárki is, hogy a házaseset éve alatt sohasem vitakozott vagy civakodott, mert az nem mond igazat. Ti is tudjátok, hogy ilyen nem létezik, éppen ezért kell felkészülnötök a nehéz pillanatokra is. Mert „nincsen rózsza tövis nélkül, nincsen élet bánat nélkül” – szokták felírni a régi falvédőkre, mely minden nap ott állott az ember szeme előtt emlékeztetőül. Nektek is vigyáznotok kell tehát, hogy a hitet és a reményt el ne veszítsétek, bármilyen megpróbáltatás is érjen.

Talán az emmausi tanítványok ezt nem tudták, vagy nem emlékeztek rá, mert egymással vitakoznak útközben és nem veszik észre, hogy valaki melléjük szegődött. Nem ketten, hanem hárman mennek már Emmaus felé. A történet érdekessége, hogy nem ismerték fel a velük együtt haladó útítársukat. Így nem tudták azt sem, hogy maga „az út, az igazság és az élet” áll mellettük, ahogyan Ő nevezte meg magát. Nagyon fontos dolog életetekben, hogy Ő, Jézus Krisztus, a Megváltó és Közbenjáró veletek legyen és maradjon közös utatok végéig. Sohasem szabad elfelednetek: szüleitek, nagyszüleitek neveltek, gondotokat viselték, szeretetükkel körülvettek, de ez sem tarthat örökké, mert el kell jönnie annak az időnek is, amikor el kell engedjék kezeiteket. A házasságkötés napja az egyik olyan alkalom az életben, amikor egy lépéssel távolodtok a szülőktől, hisz saját családot alapítotok és gyermekeitekkel együtt fogtok majd külön családban élni. De majd azzal a fájdalmas pillanattal is számolnotok kell, amikor a halál rabolja el és nektek majd tovább kell menni a szülők és nagyszülők nélkül is. És ha majd eljön az az óra is, amikor egyik közületek eltávozik az élők sorából, akkor a másiknak özvegyen is, megöregedve is, elfáradva is, elcsüggedve is tovább kell mennie életének útján, amíg csak napjai vannak. De nem kell félnetek attól, hogy egyedül maradtok, mert nem a félelem ad erőt az embernek, hanem ellenkezőleg: a hit és a remény, amit a két tanít-

vány elveszített. Az útítársuk volt az, aki vissza tudja adni nekik az elveszített lelki kincseket.

A történet szerint Jézus egész úton Igét hirdet és megnyitja a tanítványok beszűkült látókörét. Pontosan így kell ennek történnie a ti életetekben is. Jézus mindig, mindenhol jelen kell legyen a ti életetekben és az ő tanítása az élet útjának szélén, mint valami figyelmeztető, jó irányt mutató, útbaigazító jel kell legyen, hogy el ne tévedjétek és célba érhessetek. A két tanítvány életében is ott voltak azok a táblák, jelek, de ők nem figyeltek rá, nem látták azokat. Ezért Krisztusnak kellett megnyitni szemüket és megmutatni a helyes irányt. Így kapják vissza a hitet és reményt, mint az emberi élet nélkülözhetetlen, drága ajándékait. A ti életetekben is fontos, hogy akármilyen kilátástalan helyzetben, nyomorúságban vagy megpróbáltatásban sohase veszítsétek el a hitet és a reményt. És ha mégis megtörténne, hisz a mai világ csábítása igen nagy és a Sátán hatalma is növekszik, ti akkor se felejtsetek el, hogy nem ketten, hanem már hárman mentek életetek útján. Ha valamelyiketeknek időnap előtt véget érne ez az utazása az élet kanyargós ösvényén, akkor sem marad egyedül, magára, mert Krisztus ígéretet tett követőinek, szolgálóinak: „Én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”

Miután megérkeznek Emmausba, a falu határánál Jézus úgy tesz, mintha tovább akarna menni. De a tanítványok kérik, hogy maradjon velük, ő pedig elfogadja meghívásukat: „Maradj velünk, mert esteledik, a nap is lehanyatlott már!” Jézus bemegy és velük marad. Milyen jó lenne, ha minden emberi sors végére ezt a mondatot lehetne feljegyezni: „Bement és velük maradt Jézus mindörökre.” Ahol Jézus jelen van, ott mindene megvan az embernek, és ahol Jézus tanítása elhangzik, ott mindig elmúlik a félelem és az aggodalom. Természetes minden fiatal házaspárnál, hogy bizonyos fokig tele vannak félelemmel. Új környezetben, új lakásban, új életet kezdeni sosem könnyű és mindig vannak félelmek és aggodalmak. De ha ti is befogadjátok Jézust otthonotokban, akkor elmúlnak a félelmek, megszűnnek az aggodalmak és megmarad a hit, a remény és a szeretet. És én úgy gondolom, hogy most ez kell a legfontosabb legyen a ti életetekben is. Hármasban járjátok a ti utatokat! Ámen.

Temetési igehirdetés

Sylvester Aba-János

Olthévíz

Csak a Feltámadott vigasztalhat!

Alapige: Lukács 24,13–16

Gyászoló testvéreim! Az elmúlt hónapokban, elköltözött testvérünk betegsége alatt megtapasztalhattátok, hogy sokan álltak mellétek: rokonok, barátok, szomszédok. Próbáltak, próbáltunk vigasztalni benneteket az emberi együttérzés szavaival, a szeretet cselekedeteivel, a beteggondozás nehézségeinek megosztásával, és nem utolsósorban gyógyító beszélgetésekkel. Többször elmondhattátok szomorúságotokat, beszélhettetek „mindazokról, amik történtek”. Enyhülés forrása volt számotokra sok beszélgetés, mégis az igazi vigasztalás forrását nem találtátok bennük. Nem találtátok, mert a gondolataitok, érzéseitek, a beszélgetések iránya is egy körben mozgott. A nehezen és töredékesen

megválaszolható kérdések körében: Miért ér bennünket mindez? Hogyan lehetséges ez? Miért kell testvérünknek olyan sokat szenvednie?

Ma, ezen a nehéz órán újra beszélgetőtársra találtok. Mellétek szegődök, hogy együtt beszéljünk azokról, amik történtek. Azokról, amik veletek történtek, de főleg arról, ami értünk történt. Értünk, sok idővel ezelőtt, az első húsvétkor. Abban a reménységben merek megszólalni, hogy miközben szólok, mellénk szegődik a láthatatlan újtárs, aki ígérete szerint „velünk van minden napon a világ végezetéig”, a mi Urunk Jézus Krisztus. Mellénk szegődik, és az emberi szavak által is úgy szól hozzánk, hogy felismerjük Őt, a Feltámadottat. Mellénk áll, hogy a kérdéseink köréből kitörve Őt lásuk meg, mint „életünkben és halálunkban az egyetlen vigasztalást”

A feltámadás után Emmausba igyekvő tanítványok vigasztalanok voltak. Egyetlen lehetőségként a beszélgetés kínálkozott számukra. Hallották az örömhírt, „Krisztus feltámadott!”, de viselkedésük arra enged következtetni, hogy nem hitték el. „Szomorú ábrázattal”, csendesen beszélgetve mentek az úton. Talán azt érezték, hogy minden elveszett, minden összeomlott. Mindaz, amire életüket feltették, emlék maradt. Jézus azonban odaszegődik melléjük, velük együtt halad az úton. Melléjük (mellétek) áll, hogy életük újra értelmet nyerjen, hogy szomorúságuk ellenére igazi vigasztalást kapjanak. Ő tudja, hogy vigasztalásnak kevés az emlékezés (noha kötelesség), kevés a temetőbe járás, kevés a beszélgetés is. Többre van szükségük, szükségünk.

Elsősorban arra, hogy megláthassuk, mi történt érettünk. Ő szenvedett, meghalt és feltámadott, és mindezt érettünk tette. Azért, hogy noha kétségeskedünk, ne essünk kétségbe, lássuk meg, hogy Ő a halált érettünk legyőzte, életünknek célt és értelmet adott feltámadása által. A tanítványok azonban nem látták ezt, egészen addig nem, amíg Jézus meg nem törte számukra a kenyeret. „Az ő szemek visszatartóztatának, hogy őt meg ne ismerjék”, egészen addig, amíg „kenyeret vevén, megáldá, és megszegvén, nékik adá”. Egészen addig, amíg e csodálatos úrvacsora meg nem győzte őket.

Az elmúlt vasárnap ebben a hajlékban együtt vettetek úrvacsorát elköltözött testvéreinkkel. Felismerte, hogy az úrvacsora jegyeiben maga Jézus szegődött melléje betegségében, Ő adott erőt, hogy ezt türelemmel viselje. Felismerte, hogy hatalmasabb dolog az, ami értünk történt, mint az, ami velünk történhet. Hatalmasabb Az, aki legyőzte a halált, mint az ellenség, aki bennünket ostromol!

Isten vigasztalása ma ebben az igében szól hozzátok. Arra indít benneteket, hogy szomorúságotokban, tanácstalanságotokban keressétek a testvérek közösségét, ahol együtt törjük meg a kenyeret, hogy minden alkalommal felismerjük: értünk történt, hogy életünk legyen, reménységünk legyen Krisztus feltámadásában. Jelen van a Feltámadott a belső szobában, lehet imádságban hozzá fordulni. Jelen van mindenhol, ahol ketten vagy hárman az Ő nevében gyűlnek össze. Keressétek a csendes imádságnak alkalmait, a gyülekezet közösségét és megtapasztaljátok, hogy a békességnek Istene veletek lesz, és igazi vigasztalást ad nektek. Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.

Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Tonk István

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Szemelvények középkori latin nyelvű költészetünkből

Adamus a Sancto Victore (1130–1180)

Húsvéti szekvencia – Mundi renovatio –

A világ újulva már
Új örömben részesít;
Krisztus a sírból kiszáll,
És feltámad minden itt.
A szolgáló elemek
Mind a fennkölt ünnepet
S a Teremtőt érzik.

A tűz szárnya feltörő,
Forduló a levegő,
A víz színe lebegő,
A föld egyhelyben ülő:
Befelé tart, mi nehéz,
Mi könnyű, a légbe vész;
Minden újulásra kész.

Égboltunk is derűsebb,
És a tenger csendesebb;
Lágyabb szellők lengenek,
Völgyünkben virág fakadt:
Kizöldül, hol kifagyott,
Enyhülnek már a fagyok,
Ha langyosodik a nap.

Oldják a halál fagyát,
Úzik jégvilág urát,
Mind legyőzve a hadát,
Mely bennünk uralkodott:
Vonzódott nagyon oda,
Ahová nem volt joga,
S elvesztett minden jogot.

Ha jól járható az út,
Arra mutat a Kerub,
S – mint megmondta Isten ezt –
Nincs keze a palloson.
Élet győz Halál felett;
Most az emberé lehet,
Ami egykor elveszett:
A boldog Paradicsom.

1180 előtt

Fordította Tóth István